

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

THE ADMINISTRATION LEARNING MANAGEMENT GUIDELINE OF
BANMAEKONNAI SCHOOL, CHIANG DAO DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2562

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

THE ADMINISTRATION LEARNING MANAGEMENT GUIDELINE OF
BANMAEKONNAI SCHOOL, CHIANG DAO DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : สุวรรณี กันทะปิง

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

: อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่กอนใน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการบริหารน้อย คือ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านครูผู้สอน ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ควรประชุมวางแผนวิเคราะห์หลักสูตร จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาอบรมให้ความรู้แก่ครู ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอกสถานศึกษา วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่ดีและทันสมัยอย่างน้อยปีละครั้ง

2.2 ด้านครูผู้สอน ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน จัดหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู

2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ควรชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ประชุมเพื่อให้ครูสะท้อนผลการใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านสื่อสังคมแห่งการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม จัดนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: การบริหารการจัดการเรียนรู้, กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ, การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

The Title : The Administration Learning Management Guideline of Banmaekonnai School, Chiang Dao District, Chiang Mai Province

The Author : Suwannee Kantaping

Program : Educational Administration

Independent Study Advisor

: Dr. Saiphon Sanjaiprom

Chairman

ABSTRACT

This research aimed 1) to study the learning management contexts of Banmaekonnai school in Chiang Dao District, Chiang Mai Province and 2) to propose a learning management guideline to the school. The population consisted of 20 school administrators and teachers of the school in the 2018 academic year. The research instruments were a questionnaire and a focus group discussion record. The data were analysed for frequency, percentage, standard deviation (S.D.) and content analysis. The findings are as follows.

1. Overall, the school's learning management was at a moderate level. When considering each component, it was found that the aspects with a low level included curriculum and learning strands, followed by instructional media and technology, learning sources and local wisdom and teachers respectively.

2. The learning management guideline for the school is summarized as follows.

2.1 In terms of curriculum and subject strands, meetings on curriculum planning and analysis should be held, as well as training sessions with experts on curriculum design. Also, there should be inspection, follow-ups and evaluation performed by both internal and external committees of experts at least once a year to analyse the curriculum's strengths and weaknesses for future improvement and updates.

2.2 In terms of teachers, the school was advised to host a meeting to clarify about teaching profession development as a professional learning community, and the competencies for teachers in the 21st century context, and mutual learning activities within the school and between

schools should be organized. A model for successful professional development should be given as an example. Inspection, follow up and evaluation of the implementation of professional learning community should be conducted to improve and solve the problems of learning management. Reflections on self-development of the teachers should be conducted.

2.3 In terms of assistive instructional media and technology, everyone should be well-informed about the policy on producing assistive instructional media and technology. Workshop should be organized to and is provided with help them produce instructional media and use them in classroom. Inspection, follow up and assessment of the implementation of the media and technology should be conducted. A meeting to reflect the implementation results of the media and technology should be conducted.

2.4 For learning sources and local wisdom, plans to formulated projects/activities to promote the use of these sources should be conducted by coordinating with the community. Folk scholars should be invited to the classroom. Technology should be exploited to share experiences, innovation or work due to the use of these resources through learning social media. Inspection, follow up and assessment of the use of these resources should be conducted with the involvement of community representatives. Exhibition of work/innovation derived from the use of these resources for learning management should be conducted.

Keywords: The Administration Learning Management, The integrated Quality Management (PDCA), Learning in the 21st Century

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ เสนอแนะรวมทั้ง การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา หมั่นแจ่ม อาจารย์ผู้สอนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อาจารย์ ดร.เขาวีวา นามคุณ อาจารย์ผู้สอนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อาจารย์ณิตยา มุลปิ่นใจ อาจารย์ผู้สอนคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางและนายณพดล โป่งอ้าย ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ ที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะ ตรวจสอบ พิจารณาแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครอบครัว และนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ให้ความสนใจในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา บุรพจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระนี้ คงเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาด ผู้ศึกษาขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

สุวรรณี กันทะปิง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ข
ABSTRACT.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้.....	7
การบริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา.....	17
กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) ตามแนวคิดของเอดวาร์ด เดมมิง (Edward Deming).....	39
การสนทนากลุ่ม.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
รูปแบบการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	69
ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่.....	90
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ.....	111
บรรณานุกรม.....	113
ประวัติผู้วิจัย.....	119
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	121
ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ	122
ภาคผนวก ค เครื่องมือเพื่อการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่.....	136
ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	167
ภาคผนวก จ ภาพ การประชุมกลุ่ม (Focus Group) วิพากษ์และสรุปแนวทางการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	175

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1	ค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 69
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การวางแผน (Plan) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 71
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่..... 71
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ด้านหลักสูตรและ สาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 72
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปรับปรุงพัฒนา (Act: A) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 73
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA..... 74
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การวางแผน (Plan) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 75
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 75
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปรับปรุงพัฒนา (Act: A) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 77
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA..... 77
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การวางแผน (Plan) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 78
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 79
4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่... 80
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปรับปรุงพัฒนา (Act) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 81
4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA..... 81
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การวางแผน (Plan) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของ โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่.....	83
4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) ด้านแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่	84
4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอน การปรับปรุงพัฒนา (Act) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่.....	84
4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA.....	85
4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่.....	86
4.23 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระ การเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่.....	87
4.24 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่.....	88
4.25 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยี ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่.....	89
4.26 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่	90
4.27 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.28	แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 93
4.29	แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 96
4.30	แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA)	41
2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้เจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ดังปรากฏตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานไว้ว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใด ให้การศึกษาที่ดีแก่ประชาชน ได้อย่างครบถ้วน พอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปโดยตลอด” (ทิสนา แฉมมณี, 2556, 168) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้ระบุ เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 รวมทั้งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะ พื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ เพื่อให้มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในด้านความสามารถด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2542, 14) จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย คือ โรงเรียนที่มีคุณภาพ โดยการจัดการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการภายใน สถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องมีความพร้อมและตื่นตัวในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อม

ให้นักเรียนมีทักษะสำหรับใช้ในการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ครูจึงต้องมีทักษะในการจัดการเรียนรู้หรือทักษะในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทของสังคมในปัจจุบัน โดยได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารการจัดการเรียนรู้ กำหนดประสิทธิภาพการทำงานของสถานศึกษา และการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากสภาพบริบทของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาติพันธุ์ มีความแตกต่างในด้านของภาษาทำให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาและการสื่อสาร นอกจากนี้ นักเรียนจะสื่อสารด้วยภาษากิน ทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 และสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้ประกาศผลคะแนนสอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ประกอบกับโรงเรียนบ้านแม่กอนใน เป็นโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเร่งด่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน ปีการศึกษา 2560 พบปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษายังไม่สามารถจัดการศึกษาได้ตามหลักการและวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูไม่ได้มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน ครูยึดติดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นครูผู้สอนมากกว่าผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นคุณภาพของผู้เรียนจึงไม่ได้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง ครูใช้วิธีการสอนแบบเดิม ไม่ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ขาดการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้และวิธีการสอนใหม่ ๆ สำหรับผู้เรียน คือ การจัดการเรียนรู้ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสังเกตได้จากการที่ผู้เรียนยังขาดการคิดสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไม่สามารถคิดแตกต่างจากแบบอย่าง นักเรียนคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาด้วยตนเองได้น้อยมาก ไม่สามารถสื่อสารหรือแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ขาดทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญยิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ และจากการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่าการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนยังมีการบริหารงานด้วยหลักการบริหารที่ไม่ชัดเจน ขาดการวางแผน กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ทำให้ผลของการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้ที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย

จากการศึกษาแนวทางการบริหารเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) แสดงให้เห็นว่า PDCA เป็นหัวใจสำคัญของการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และจัดเป็นกระบวนการที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพการทำงานที่เป็นระบบ ประกอบด้วยขั้นตอน การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกวงการ ทุกองค์กร ทุกระดับและทุกคน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านคุณภาพของงาน หรือผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับผลการศึกษาของชุดิงส์ สุกปาน (2551) วิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการศึกษพบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้ตามลำดับ ส่วนการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้มีการปฏิบัติต่ำที่สุด การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีการบริหารการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ สถานศึกษาและครูไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูขาดการพัฒนาตนเอง สอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดสื่อและวิธีการใหม่ๆ ในการสอน ส่วนข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ ควรจัดให้ครูได้รับการอบรมสัมมนา ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจน และควรเพิ่มงบประมาณและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของศุภาวดี ดิอินทร์ (2552) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา: โรงเรียนวัดลาดระโหง พระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมและบริบทภายในสถานศึกษามีหลายส่วนไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาเนื่องจาก ขาดงบประมาณ บุคลากรและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการการสอน การเตรียมการสอน วิธีการและเทคนิคการสอน และการวัดผลประเมินผล ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทำให้โรงเรียนต้องการพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งได้แนวปฏิบัติการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนกระบวนการเรียนรู้ (Plan) 2) การดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Do) 3) การประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Check) 4) การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (Action) สถานศึกษาสามารถนำแนวปฏิบัติไปใช้ได้อย่างครบถ้วนและมีความพึงพอใจในระดับมาก

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ในการจัดการศึกษาสามารถปรับปรุงพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) ตามแนวคิดของเดมมิง (Deming) ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขนำมาใช้พัฒนางาน ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและได้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
2. ได้แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 20 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่กอนใน จำนวน 19 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและเสนอแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) ตามแนวคิดของเดมมิง (Deming) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 การวางแผน (Plan: P) หมายถึง ขั้นตอนการวางแผนการบริหารจัดการการเรียนรู้

1.2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการการเรียนรู้

1.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการเรียนรู้

1.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act: A) หมายถึง ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนรู้

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและเสนอแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านครูผู้สอน องค์ประกอบด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และองค์ประกอบด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและเสนอแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ตามคุณลักษณะของผู้บริหารและครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 7 ประการ คือ 1) สร้างและบูรณาการความรู้ได้ 2) มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ 3) มีวิสัยทัศน์และตักมคติทางความคิดเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน 4) ครูต้องรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ มีทักษะใหม่ ๆ พร้อมทั้งชี้แนะข้อดีข้อเสียให้ผู้เรียนได้ 5) มีทักษะการสอนเด็กให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ และสร้างผลงานใหม่ ๆ 6) ต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคม 7) มีบทบาทนำด้านการสอนและวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและในวิชาชีพร่วมกับผู้บริหารมากขึ้น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิจัยปีการศึกษา 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) ตามแนวคิดของเดมมิง (Deming) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan: P) การปฏิบัติตามแผน (Do: D) การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) และการปรับปรุงพัฒนา (Act: C) ตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 4 ด้าน

คือ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการบริหารการจัดการเรียนรู้ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่คอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการนำทางในการบริหารการจัดการเรียนรู้ในด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบ้านแม่คอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนโรงเรียนบ้านแม่คอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก มีทักษะการเรียนรู้และการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะด้านสื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริง โดยครูผู้สอนต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ตามเป้าหมาย เพื่อพัฒนาให้นักเรียนโรงเรียนบ้านแม่คอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

ทศนีย์ พันธุ์กาหลง (2545, 6) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนรู้นั้น ครูทำหน้าที่เสนอแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ของชุมชน สิ่งแวดล้อม และองค์ความรู้ของนักเรียนประกอบด้วยการวางแผนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้พิจารณา กำหนดกรอบการเรียนรู้ร่วมกันและเฝ้าคอยกระตุ้นให้คิด ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกรอบการเรียนรู้ที่ตกลงกันได้ ครูจะทำข้อตกลงการเรียนรู้กับนักเรียนในช่วงต้นของแต่ละภาคเรียน โดยวิเคราะห์หลักสูตรที่ประกอบด้วยประเด็นจุดประสงค์ และกิจกรรมการเรียนรู้แล้วนำไปหารือกับนักเรียน เพื่อให้เห็นภาพรวมร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ โดยครูได้จัดบรรยากาศ ประอบการเรียนรู้กับแหล่งการเรียนรู้โดยรอบแล้ว กำหนดกรอบความคิด

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, 20-23) กำหนดให้การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

จันทรานี สงวนนาม (2553, 153) และรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2553, 96) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนของผู้เรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแล เป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิธีคิด วิธีการดำเนินชีวิต

และมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากประสบการณ์ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจำเป็นต้องอาศัย สถานการณ์สนับสนุนหลายอย่าง ในการจัดการเรียนรู้ครูจะต้องหาทางให้นักเรียนได้ผ่าน ประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด

จิตมา วรรณศรี (2557, 46-47) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญ ในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียน ได้เป็นผู้มีบทบาทในการศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิดแสวงหาคำตอบ สร้างข้อสรุป ด้วยตนเอง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะในการเรียนรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการ เรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิผลย่อมมาจากการใช้วิธีการหรือ กิจกรรมที่หลากหลาย ครูจึงควรพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดหมายในการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาสาระ ตลอดจนมีการคิดริเริ่มพัฒนา บูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเต็ม ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

สมาน อัสวภูมิ (2557, 195) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ เป็นระบบและวิธีการที่ผู้เรียนควร เรียนรู้และจัดการด้วยตนเอง จนเป็นรูปแบบการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียน ถ้าต้องการให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ ต้องช่วยกันหา แนวคิด เทคนิค และทักษะการเรียนรู้แบบต่าง ๆ มาพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทาง การเรียนรู้ และการพัฒนาวิธีเรียนของตนจนมีรูปแบบวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะได้ เครื่องมือการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตต่อไป

สมเกียรติ อินทสิงห์ (2559, 5) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพในหลากหลายรูปแบบ เพิ่มบทบาทให้กับผู้เรียนกำหนด วางแผน และดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง จนสามารถพัฒนา และต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้รับทั้งจากในและนอกห้องเรียนได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเพียงแค่ สนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจในสาระต่าง ๆ รวมทั้งเกิดประสบการณ์เรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่

หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

แนวความคิดสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

แนวความคิดการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการสอน ซึ่งครูผู้สอนกับผู้เรียนต้องมีความเข้าใจกัน และมีความรู้สึกระหว่างกันและเห็นความสำคัญในการเรียนรู้ แนวความคิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ควรมีข้อคำนึงดังนี้

จันทานี สงวนนาม (2553, 60-61) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ น่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ คือ เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ได้แสดงความคิดอย่างอิสระ สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่ง และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดมากกว่าค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียวถือว่ากระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเอง

กมล ภูประเสริฐ (2547, 41-44) กล่าวถึง แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้

1. แนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

มาตรา 22 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 24 กำหนดว่า การจัดการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 30 กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

มาตรา 66 กำหนดให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการศึกษา จิตความ สามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ได้ทำ เพื่อให้ความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. แนวความคิดในการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางปัญญา ซึ่งเป็นแนวความคิดของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ที่เห็นว่าการศึกษที่ดีควรสร้างคนให้ฉลาดเป็นคนดี และมีความสุข ดังนั้น การเรียนรู้ควรให้บังเกิดผล 3 ประการ คือ

2.1 เกิดความรู้ที่รู้ความจริง

2.2 เกิดปัญญาที่เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ได้

2.3 เกิดจิตสำนึก จากความเข้าใจตัวเองที่สัมพันธ์กับสรรพสิ่งทั้งหลาย

3. แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนี้ มีคำที่ใช้แตกต่างกันออกไป คือ การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ดังต่อไปนี้ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้มีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต หรือการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนแต่ละคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นกระบวนการคิด การปฏิบัติจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้ หรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากที่สุด

สรุปได้ว่า หากโรงเรียนต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ฉัตรดา เวชญาลักษณ์ (2559, 13-16) กล่าวว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน โดยจะอ้างอิงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนากรอบแนวคิดเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการงานและการดำเนินชีวิต และจากแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในกลุ่มนักวิชาการและมีการพยายามผลักดันให้จัดทำข้อเสนอในการปฏิรูปการศึกษาอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร วิธีการสอน หนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล ระบบพัฒนาวิชาชีพครู และสิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาทักษะศตวรรษใหม่ให้กับผู้เรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาต้องผลิตคนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับเนื้อหาวิชาหลัก เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะในการเรียนรู้และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ทักษะชีวิต และการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสารที่จะทำให้ผู้เรียนรู้จักคิด เรียนรู้ แก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องใช้กลยุทธ์เชิงสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยกลยุทธ์การจัดชั้นเรียนสามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ ซึ่งครูจะเป็นผู้สร้างบรรยากาศและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับความสุขและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในที่สุด นอกจากนี้แนวคิดเชิงมนทัศน์ในการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Model of 21st Century Outcomes and Support Systems) เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเนื่องด้วยเป็นกรอบแนวคิดที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (Student Outcomes) ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในหลากหลายด้าน รวมทั้งระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครู สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทุกประเทศเน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะในด้านการสื่อสาร นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งการเรียนรู้ควรมีการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อจะช่วยส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาก้าวหน้าทันโลกในศตวรรษที่ 21 เช่นกัน ข้อคิดดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้ ครูผู้สอนในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องพัฒนาความรู้ของตนเองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะความรู้ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างสูงสุด ครูผู้สอน ไม่ใช่ผู้มอบความรู้เพียงอย่างเดียว แต่เป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน ความรู้จึงไม่ใช่เป้าหมายของการเรียนรู้อีกต่อไป เนื่องจากความรู้นั้นมีมากมายมหาศาลเกินกว่าที่จะมอบให้ผู้เรียนทั้งหมดได้ กอปรกับผู้เรียนในศตวรรษใหม่ มีวิธีการค้นหาความรู้ด้วยตนเองจากทุกหนแห่ง ทั้งในโลกออนไลน์และสิ่งแวดลอม การศึกษาไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ให้ทันสถานการณ์โลก วางเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะในการค้นคว้า มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดเวลา และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ จะเป็นตัวกลางสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนระหว่างครูกับผู้เรียน ซึ่งปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งมีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้หลายประเภท เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction: CAI) การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web - Based Instruction: WBI) การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) และกระบวนการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Training) เป็นต้น

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอริป จิตตฤกษ์ (อ้างถึงใน นิรดา เวชญาติลักษณ์, 2559, 15) ได้แปลบทความที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการสอนให้น้อย เรียนให้รู้มากขึ้น (Teach Less, Learn More) ไว้ว่า คือ กรอบวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของสิงคโปร์ ที่สร้างขึ้นเพื่อเตรียมประเทศให้พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivist Learning) โดยเชื่อว่าความรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ที่เป็นของตนเองขึ้นมาจากความรู้ที่มีอยู่เดิม หรือจากความรู้ที่ได้รับเข้ามาใหม่ ดังนั้นชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงโดย

- 1) ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creative) ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ โดยเกิดจากความเข้าใจของผู้เรียนเอง
- 2) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (Active Learning) สร้างให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน (Collaborative Learning)
- 3) ผู้สอนควรปรับเปลี่ยนบทบาทจากครู (Teacher) ผู้ผู้ให้คำแนะนำ

(Facilitator) โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการค้นคว้าอย่างอิสระ (Independent Investigation) จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) เป็นฐาน ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยวิธีดังกล่าวข้างต้น เป็นกระบวนการที่สามารถกระตุ้นพฤติกรรมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถพัฒนาตนเองให้เกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ โดยผู้เรียนจะเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก ดังนักวิชาการ โนลส์ (Knowles, 1975, 14-17) กล่าวถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองว่ามีความสำคัญ 4 ประการ คือ

1. บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเองจะเรียนรู้ได้มากกว่า ดีกว่าบุคคลที่เป็นเพียงผู้รับ หรือรอให้ผู้สอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ บุคคลที่เรียนรู้ด้วยตนเอง จะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย และมีแรงจูงใจสูง สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่า และยาวนานกว่าบุคคลที่รับการ สอนแต่อย่างเดียว

2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสอดคล้องกับกระบวนการทางธรรมชาติของจิตวิทยา พัฒนาการ เมื่อแรกเกิดบุคคลต้องพึ่งผู้อื่น จำเป็นต้องมีบิดามารดา ปกป้องและตัดสินใจแทน แต่เมื่อบุคคลเติบโตขึ้นมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นจะค่อย ๆ พัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นอิสระ ไม่ต้องพึ่งผู้อื่น ไม่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมหรือกำกับของผู้อื่น จะมีความเป็นตัวของตัวเองเพิ่มขึ้น สามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง และขึ้นนำตนเองได้

3. มีนวัตกรรมทางการศึกษาเพิ่มขึ้นมาก เช่น มีหลักสูตรใหม่ ชั้นเรียนแบบเปิด การศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนที่เปิดให้บริการสำหรับบุคคลภายนอก เป็นต้น รูปแบบของนวัตกรรมเหล่านี้ล้วนแต่เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียนที่จะต้องเริ่มจากการริเริ่ม การเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. ความเปลี่ยนแปลงของโลกหลาย ๆ ด้านอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแนวคิดใหม่ในการศึกษา ได้แก่

- 4.1 ความรู้ต่าง ๆ ที่มนุษย์เรียนรู้ และสะสมไว้จะค่อย ๆ ล้าสมัยและหมดไปภายในเวลา 10 ปี หรือน้อย ดังนั้นจึงต้องพัฒนาทักษะดังกล่าวเมื่อบุคคลจบการศึกษาไปแล้ว ก็ยังสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ใหม่เท่าทันโลก

- 4.2 ความหมายของ “การเรียนรู้” หมายถึง การที่ผู้เรียนเริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน เช่น เรียนรู้จากบิดา มารดา เพื่อน ครู สถาบันต่าง ๆ หรือจากสื่อมวลชน เป็นต้น นั่นคือ การเรียนรู้จะเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต และบุคคลสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

4.3 การเรียนรู้ด้วยตนเอง จะไม่จำกัดอายุผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสดที่จะตัดสินใจเลือกเรียนตามความสนใจ และความต้องการที่จะเรียนรู้ ผู้เรียนที่อยู่ในวัยเยาว์ควรเน้นทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อจะได้ใช้ทักษะนี้ในการแสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข เกิดทักษะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่มีไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่ง ครูผู้สอนต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2557) กล่าวถึง คุณลักษณะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 ต้องประกอบด้วย คุณลักษณะสำคัญ 7 ประการ คือ (1) สร้างและบูรณาการความรู้ได้ (2) มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (3) มีวิสัยทัศน์และตักตวงทางความคิดเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน (4) ครูต้องรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ มีทักษะใหม่ ๆ พร้อมทั้งชี้แนะข้อดี ข้อเสียให้ผู้เรียนได้ (5) มีทักษะการสอนเด็กให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ และสร้างผลงานใหม่ ๆ (6) ต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคม (7) มีบทบาทนำด้านการสอนและวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและในวิชาชีพร่วมกับผู้บริหารมากขึ้น

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

นวลจิตต์ เชาวีรติพงศ์ (2545, 48-53) เสนอว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. บทบาทในการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดหาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียนการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานครู และการให้ขวัญกำลังใจ

2. บทบาทในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล วิธีการกำกับ ติดตามและประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียน ดำเนินการดังนี้

- 2.1 การสร้างความตระหนักในสำคัญของการกำกับ ติดตามและประเมินผล
- 2.2 การวางแผน การกำกับ ติดตามและประเมินผล
- 2.3 การดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผล
- 2.4 การสรุปผลการดำเนินการ

พันธิย์ วิหคโต (2545, 77-79) เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ดังนี้

1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ผู้เรียน สภาพแวดล้อม ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำแผนการสอน สื่อการเรียนรู้และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และกระบวนการปฏิบัติงานกลุ่มสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

3. การประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ ช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการประเมินผลผู้เรียน ระหว่างสอนและหลังการสอน โดยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน

4. การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุน เสริมแรง แนะนำช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการนำผลการเรียนรู้มาวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551, 21) กล่าวว่า การให้โอกาสทางการศึกษาและปรับปรุงการศึกษาในโรงเรียนหรือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินงานเกี่ยวกับการแสวงหา และเขียนปรัชญา วิสัยทัศน์ จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาของโรงเรียนออกมาให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรได้ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดี แนะนำให้ครูในโรงเรียนรู้จักใช้และทำแผนการสอน โครงการสอน บันทึกหลังสอน รู้หลักในการทำตารางสอน จัดวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เป็นผู้ให้การนิเทศหรือแสวงหาผู้เชี่ยวชาญมานิเทศแก่ครู ให้รู้จักเลือกแสวงหา อุปกรณ์และแนะนำให้ครูและนักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมให้ครูรู้จักประเมินผลการเรียนการสอน ให้รู้จักนำผลการสอบมาปรับปรุงในด้านการสอน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, 95-96) กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักและมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารจึงต้องสนับสนุนให้ครูทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักการสำคัญ เพราะจะช่วยในการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ เมื่อแนวคิดเปลี่ยน การกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีบทบาทสำคัญ คือ บทบาทในการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการศึกษาประสบความสำเร็จ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนไทยที่สมบูรณ์ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ในความมุ่งหมายและหลักการ

ซึ่งต้องการให้คนไทยมีความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังช่วยปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องกับผู้เรียนเกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การพึ่งพาตนเอง การใฝ่รู้อยู่เสมอ การเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความเสมอภาค การเคารพกฎหมาย ความรู้สากล ประชาธิปไตย ศิลปวัฒนธรรมของชาติ และการเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบเดิมที่เคยใช้เพื่อตอบรับกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การบริหารจัดการที่เน้นบุคคลเป็นสำคัญ ซึ่งคำนึงถึงความต้องการ ความแตกต่าง ความสนใจ ความเอื้ออาทร ความต้องการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน วิสัยทัศน์นี้จะส่งผลให้ผู้บริหารปรับพฤติกรรมการบริหารเป็นแบบอย่างแก่ครู ซึ่งจะถ่ายทอดไปถึงพฤติกรรมจัดการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทของผู้บริหารที่เอื้อต่อบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน กำกับติดตามประเมินผล

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะหมวด 4 แนวทางการศึกษาที่เน้น “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” สรุปได้ดังนี้

1. จัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด วิถีชีวิต ความเท่าเทียม ความเสมอภาค และการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
2. จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง
3. จัดให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดเป็น จัดการได้ และประยุกต์ใช้ผ่านกระบวนการเรียนรู้
4. จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
5. ใช้กระบวนการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้
6. จัดให้มีการบูรณาการผลงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้และข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ บูรณาการเชื่อมโยงวิถีชีวิต และบูรณาการในการจัดทำโครงการ
7. จัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น ผู้เรียน สาระการเรียนรู้ และเวลา
8. สอดแทรกการอบรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีอย่างสม่ำเสมอ
9. ใช้สื่อการเรียนรู้ทุกประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อบุคคล สื่อธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สื่อกิจกรรม/กระบวนการ และสื่อวัสดุอุปกรณ์
10. ใช้แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้

11. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
12. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง
13. ศึกษาติดตามข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางแผนจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ชุมชน และสอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิตจริงของผู้เรียนเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล สามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่ ใช้กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา โดยผู้บริหารต้องบริหารการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ และการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพกระบวนการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารการจัดการเรียนรู้

การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถบริหารการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีนั้น จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการเรียนรู้” ก่อน ซึ่งคำว่าการบริหารจัดการเรียนรู้ เป็นการนำคำ 2 คำมาประสมกัน คือคำว่า “การบริหาร” และ “การจัดการเรียนรู้” จึงทำให้มีความหมายที่กว้างขวางครอบคลุมบริบททั้งหมดของสถานศึกษาและบ่งบอกว่าเป็นภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ส่วนการจัดการเรียนรู้จะมีความหมายที่แคบลงถึงกระบวนการหรือกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้จะมีความหมายที่เจาะจงเฉพาะถึงผลที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของการบริหารการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน จึงขอเสนอความหมายแยกแต่ละคำดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการบริหาร การบริหารเป็นภารกิจของผู้บริหารซึ่งครอบคลุมงานทุกด้านขององค์กร ดังที่ ลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein, 1996, 5-6) แสดงทัศนะต่อการบริหารและการจัดการไว้ว่า การจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) เป็นการมุ่งค้นหาวิธีการที่ดีที่สุดในการจัดการกับงานเฉพาะด้าน ในขณะที่การบริหารจัดการ (Administrative Management) ให้ความสนใจต่อการบริหารองค์การ

ทั้งระบบมิใช่เพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น การบริหารจึงเป็นคำที่มีกว้างกว่าการจัดการ ซึ่งแนวความคิดนี้ สอดคล้องกับที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2550, 6) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาใช้ตามกระบวนการบริหาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ เป็นคำศัพท์ที่พัฒนามาจากคำว่า “การสอน” ซึ่งเป็นคำที่ใช้กันมาช้านานนับตั้งแต่มีการเรียนการสอนเกิดขึ้นในโลก ทิศนา ขัมมณี (2550, 3) อธิบายว่า การสอนเป็นการบอกกล่าว สั่ง อธิบาย ชี้แจง หรือแสดงให้ดู การสอน จึงเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ ของครูไปสู่ผู้เรียน โดยครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความสามารถของตน ผู้เรียนเป็นผู้รับการถ่ายทอดความรู้ ตามแต่ครูจะให้ ครูจึงเป็นศูนย์กลางของการสอน และใช้คำเรียกกระบวนการนี้ว่า “การจัดการเรียน การสอน” ต่อมาเมื่อวิทยาการทางการศึกษาก้าวหน้ามากขึ้น แนวคิดในการสอนเริ่มเปลี่ยนไปเป็น การให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยมีแนวคิดว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้ดีจากการได้คิด วิเคราะห์และลงมือปฏิบัติไม่ใช่การรับความรู้จากครูแต่เพียงอย่างเดียว ผู้เรียนจึงควรเป็นศูนย์กลาง ของการเรียนการสอน ส่วนครูมีบทบาทในการฝึกฝน การแนะนำ การจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอน แนวคิดใหม่นี้คือ แนวทางในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำว่า การจัดการเรียนการสอนจึงเปลี่ยนไปใช้คำว่า “การจัดการเรียนรู้” แทนตามบทบาทของครูที่เปลี่ยนไป

วีระ พลอยครบุรี (2545, 85-93) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการหรือ วิธีการจัดกิจกรรม ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการ ปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด มีอิสระในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ จนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูมีการวางแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

3. ความหมายของการบริหารการจัดการเรียนรู้ จากความหมายของ “การบริหาร” และ “การจัดการเรียนรู้” ดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหาร สถานศึกษานำทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาและชุมชนมาใช้ตามกระบวนการบริหารองค์การ ทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน และเอื้ออำนวยให้ผู้สอนสามารถวางแผน จัดกระบวนการเรียน การสอน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และพัฒนากระบวนการคิด และทักษะต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (แจ่มทอง ศิริแสงเลิศ, 2556, 29)

สอดคล้องกับ มุทิตา ไหลหรั่ง (2557, 16) ให้ความหมายของการบริหารจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง การที่ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุน และเอื้ออำนวยให้ครูสามารถวางแผน จัดกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยมีการใช้สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน รวมถึงอำนวยความสะดวกให้ครูได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการส่งเสริมให้ครูวางแผน จัดกระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ และใช้สื่อนวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้ ปลุกฝังให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ครูวัดและ ประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย และครูสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการ พัฒนาผู้เรียนส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้

การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต้องใช้ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ ดังที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, 11) ระบุไว้ในข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ว่าจะต้องมีการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทย ทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย อย่างมีคุณภาพในทุกระดับ และประเภทการศึกษา

นวลจิตต์ เขวกีรติพงษ์ เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัชเจน ไทยแท้ (2545, 21-22) กำหนด องค์ประกอบที่บ่งชี้ว่ามีการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบไว้ ดังนี้

1. มีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาที่มีจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อย่างชัดเจน
2. มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย
3. กำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบได้สอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์
4. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน
5. จัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพจากภายนอก

องค์ประกอบทั้ง 5 ประการนี้ จัดเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2545) กล่าวว่า สถานศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้ที่เป็นบริบทหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเพิ่มเติมจากมาตรฐานการศึกษาได้ จึงมีองค์ประกอบที่สถานศึกษาควรนำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อก้าวไปสู่การเป็นครูที่เชี่ยวชาญในการสอนอย่างแท้จริง
5. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำไปใช้ในการปรับปรุงปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ และทันสมัย
7. มีการประเมินตนเองและจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรายงานให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ

จากองค์ประกอบที่บ่งชี้ว่ามีการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ เมื่อพิจารณาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พบว่าองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ มี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งจะกล่าวถึงองค์ประกอบแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษา นอกจากจะหมายถึงหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางแล้ว ยังหมายรวมถึงหลักสูตรสถานศึกษาด้วย องค์ประกอบด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ตลอดจนสามารถพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาได้ ในขณะเดียวกัน ครูก็จะต้องมีความเข้าใจหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ สามารถออกแบบคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ และจัดเตรียมประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ

ตามมาตรฐานการเรียนรู้ เช่นกัน ก่อนที่จะเริ่มกระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้ ทั้งผู้บริหารและครูจึงควรมีความเข้าใจความหมายของหลักสูตรก่อน

1.1 ความหมายของหลักสูตร เซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis, 1981, 8) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา ซึ่งโอลิวา (Oliva, 1992, 8-9) อธิบายว่าหลักสูตร หมายถึง แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน โดยแผนงานต่าง ๆ จะถูกกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ หลักสูตรจึงอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นลำดับของรายวิชา (Sequence of Course) ก็ได้ และแผนงานหรือโครงการดังกล่าวอาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกห้องเรียน ภายใต้การดำเนินงานของสถานศึกษา

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าว แสดงว่าหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากเป็นแผนหรือสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเป็นการประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยรายละเอียดที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นควรเรียนรู้อะไร และมีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงใด ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการในภาพรวมอย่างไร (ธารง บัวศรี, 2532, 6-7)

หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงมาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม และแนวนโยบายของรัฐในการกระจายอำนาจการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำไปใช้กรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ลักษณะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม และสามารถแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552, 5-9) กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังจะกล่าวต่อไปตามลำดับ ดังนี้

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 5 ประการ คือ

1.2.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2.2 มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

1.2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

1.2.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

1.3 สารการเรียนรู้ เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ที่แบ่งเชาวน์ปัญญาของมนุษย์ออกเป็น 8 ด้าน ดังนั้น จึงกำหนดสารการเรียนรู้ออกเป็น 8 กลุ่มสาระคือ

1.3.1 ภาษาไทย มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและวัฒนธรรมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความชื่นชม เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย และภูมิใจในภาษาประจำชาติ

1.3.2 คณิตศาสตร์ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต และศึกษาต่อ ให้เป็นคนที่มีเหตุผล มีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

1.3.3 วิทยาศาสตร์ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และมีจิตวิทยาศาสตร์

1.3.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข เป็นพลเมืองดี ที่ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา เห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความรักชาติและภูมิใจในความเป็นไทย

1.3.5 สุขศึกษาและพลศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการสร้างเสริมสุขภาพพลานามัยของตนเองและผู้อื่น สามารถป้องกันและปฏิบัติต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มีผลต่อสุขภาพอย่างถูกวิธี และมีทักษะในการดำรงชีวิต

1.3.6 ศิลปะ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถสร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และเห็นคุณค่าของศิลปะ

1.3.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ในการทำงาน การจัดการ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการใช้เทคโนโลยี

1.3.8 ภาษาต่างประเทศ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และวัฒนธรรม ในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียน พึงรู้และปฏิบัติได้โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจนในแต่ละระดับชั้น ดังนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ นอกจากจะเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้แล้ว มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เพื่อประกันคุณภาพผู้เรียนได้อีกประการหนึ่งด้วย

1.4 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากสถานศึกษาต้องยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ครูจึงต้องจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับผู้เรียนและทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้มีให้ เลือกใช้อยู่มากมายหลายแบบ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการเรียนรู้แบบเชิง ชวน กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการเรียนรู้จากการ ลงมือปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้ด้วยการวิจัย กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย เป็นต้น

กระบวนการเหล่านี้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ครูควรจัดให้แก่ผู้เรียน เพราะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ กระบวนการเรียนรู้ สามารถเลือกใช้และออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและ สาระการเรียนรู้ได้ นอกจากนั้น ครูควรมีเทคนิคในการสอนที่ดี มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีกระบวนการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ดีด้วย

1.5 การประเมินผล การจัดการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีการวัดและการประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และตรวจสอบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้อยังมีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยทั่วไปการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน การประเมินผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูควรเน้นการวัดและประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะต้องเป็นการประเมินตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ที่สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยมีลักษณะดังนี้

1.5.1 ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ควรมีการประเมินเป็นประจำ และสม่ำเสมอ

1.5.2 ใช้เทคนิคในการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การสังเกต การสอบถาม การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน/ชิ้นงาน/ภาระงาน การตรวจแฟ้มสะสมงาน และการทดสอบ เป็นต้น โดยมีผู้ประเมินหลายฝ่าย เช่น ครูเป็นผู้ประเมิน เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้เรียนประเมินตนเอง และการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

1.5.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน มุ่งวัดว่าพัฒนาการของผู้เรียนเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องใด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ สิ่งที่จะต้องวางแผนมีอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1) การวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องยึดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของสาระการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้นั้นควรสอดคล้องกับวิถีชีวิตหรือสภาพสังคมที่ผู้เรียนใช้ชีวิตอยู่

2) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครูที่จะต้องยึดความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน

3) การวางแผนการวัดและประเมินผล ทั้งเพื่อประเมินพัฒนาการของผู้เรียน และประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดไว้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้

2. องค์ประกอบด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่อยู่ภายในสถานศึกษา และผู้ที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา

2.1 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

2.1.1 กลุ่มผู้จัดการเรียนรู้ ได้แก่ ครูซึ่งเป็นผู้ที่รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยตรง บุคลากรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีมากที่สุดภายในสถานศึกษา และรับผิดชอบไม่เพียงแต่

การเรียนการสอนและการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังต้องรับผิดชอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย ภารกิจของครูหรือผู้จัดการเรียนรู้ มีดังนี้

- 1) ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยยึดวัตถุประสงค์ สาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร
- 2) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
- 3) ออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
- 4) วางแผนการจัดการเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและประสบการณ์ของผู้เรียน รวมถึงการร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้กับปราชญ์ท้องถิ่น
- 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด
- 6) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
- 7) จัดทำหรือจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจ และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 8) ดำเนินการทำการวิจัยในชั้นเรียนและนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 9) ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเที่ยงตรง สม่ำเสมอ และด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 10) นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง
- 11) จัดทำสถิติข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการแนะแนว การพัฒนาและการส่งต่อผู้เรียน
- 12) พัฒนาตนเองด้านความรู้ และทักษะด้านการสอนและการจัดการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ

2.1.2 กลุ่มผู้สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ บรรณารักษ์ นักเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมีทั้งผู้วางแผนและผลิตสื่อหรือบุคลากรประจำศูนย์ สื่อทัศนศึกษา โปรแกรมเมอร์ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ และบุคลากรประจำศูนย์

คอมพิวเตอร์และเครือข่าย เป็นต้น ซึ่งกลุ่มบุคลากรเหล่านี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและได้รับการฝึกอบรมเฉพาะด้าน หน้าที่หลักของบุคลากรกลุ่มนี้นอกจากการดูแลรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตนแล้ว คือ การให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความร่วมมือ สนับสนุน เสนอแนะ และจัดหาจัดเตรียมสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครู

2.1.3 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้จัดการหรือผู้รับใบอนุญาตในกรณีที่เป็นสถานศึกษาเอกชน ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้

- 1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนในการบริหารจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกัน และมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง
- 2) มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- 3) อำนาจการให้มีการพัฒนาสื่อ ข้อมูลสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนด
- 4) ประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก แหล่งวิชาการ และปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อนำทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชนมาเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ทำการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 6) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 7) จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 8) มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

2.1.4 กลุ่มผู้เรียน ได้แก่ ตัวผู้เรียนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง และเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มผู้เรียนมีภารกิจที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ดังนี้

- 1) กำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง
- 2) รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง สรุปและสร้างองค์ความรู้ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฯลฯ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามกิจกรรมที่ครูได้ออกแบบไว้

- 3) ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่ม
- 4) จัดทำรายงานและผลิตผลงานที่เกิดจากการศึกษาเรียนรู้ และจาก

ความคิดสร้างสรรค์

- 5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 6) ฝึกฝนตนเองให้มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม
- 7) นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

2.2.1 กลุ่มผู้ปกครอง ได้แก่ บิดา มารดา และญาติ หรือบุคคลอื่นที่ดูแลผู้เรียน ซึ่งรับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน บุคคลกลุ่มนี้มีภารกิจ ดังนี้

- 1) ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และกำกับติดตามเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประสานกับครู
- 2) ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น
- 3) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- 4) จัดกิจกรรมของครอบครัวที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งภายในบ้านและภายนอกบ้าน

2.2.2 กลุ่มวิทยากรของแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลในองค์กร สถานประกอบการ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่เป็นวิทยากรบรรยาย สาธิต สอน หรือฝึกปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียน ทั้งที่เป็นวิทยากรในแหล่งเรียนรู้เอง และรับเชิญเป็นวิทยากรที่สถานศึกษา บุคคลกลุ่มนี้มีภารกิจ ดังนี้

- 1) วางแผนร่วมกับครูในการจัดการเรียนรู้ให้มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเน้นการบูรณาการให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน
- 2) จัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรง และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงรวมทั้งสร้างเสริมผู้เรียนด้านคุณธรรมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง
- 3) ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยประสานกับครู
- 4) จัดทำหรือจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ
- 5) บำรุงรักษาแหล่งเรียนรู้ให้อยู่ในสภาพดีและมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ

6) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับการบริหารการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.2.3 กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ปราชญ์ท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้าน รวมถึงผู้นำทางศาสนาที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิตและการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น บุคคลกลุ่มนี้มีภารกิจคล้ายคลึงกับกลุ่มวิทยากรของแหล่งเรียนรู้ แต่จะเน้นในเรื่องวัฒนธรรมประเพณี และปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณีที่มีอยู่ รวมถึงการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ดำรงอยู่อย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนต่อไป ซึ่งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ล้วนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูและสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้โดยตรง จะต้องเป็นแกนกลางในการบริหารและประสานงานให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มที่

3. องค์ประกอบด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งของหรือทรัพยากรที่นำมาใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น สื่อและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนสมัยใหม่ ซึ่งการเลือกสื่อและเทคโนโลยีใดมาใช้ จะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม และคุณลักษณะของผู้เรียน รวมทั้งการพัฒนาครูและบุคลากรผู้สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อและเทคโนโลยีได้อย่างชำนาญด้วย

4. องค์ประกอบด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้หลากหลายชนิด เช่น หน่วยงานของรัฐ สถานประกอบการของเอกชน สถานที่ประเภทต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งสถานที่ตามธรรมชาติ จัดเป็นแหล่งวิทยาการที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถนำมาทดแทนการใช้สื่อและเทคโนโลยีได้ สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่มีความพร้อมด้านงบประมาณ การศึกษาเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้เป็นช่องทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการได้พบเห็นของจริง ได้สัมผัส และลงมือปฏิบัติ จึงเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและในสถานการณ์จริง ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นเป็นบุคคลในสังคมและชุมชนที่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับวิถีและแนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สำคัญ มี 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และองค์ประกอบด้าน

แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ดังกล่าว จัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ

บทบาทของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการเรียนรู้

จากองค์ประกอบด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ มีอยู่ 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่อยู่ภายในสถานศึกษาและผู้ที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา แต่กลุ่มที่มีบทบาทซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนโดยตรง ได้แก่ กลุ่มผู้จัดการเรียนรู้ที่เป็นครูและกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งในที่นี่จึงขอนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ปฏิบัติที่นำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้แปลงไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ครูจึงมีบทบาทที่สำคัญ 3 ประการ คือ เป็นผู้วางแผนจัดการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นผู้จัดการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 บทบาทผู้วางแผนการเรียนรู้ เมื่อครูได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาใด สิ่งที่จะต้องดำเนินการเบื้องต้น คือ การวางแผนการเรียนรู้ ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 ศึกษาทำความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนอย่างรอบด้าน เช่น จำนวนผู้เรียน เพศ อายุ ความถนัด ความสามารถ พฤติกรรม สภาพครอบครัว เป็นต้น เพื่อจะได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1.2 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร สาระการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมหรือความสามารถของผู้เรียน กำหนดวิธีสอน กิจกรรม และวิธีการประเมินผล

1.1.3 วางแผนการสอนแต่ละครั้ง โดยกำหนดเรื่อง วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม วิธีการ ประเมิน สื่อ เป็นต้น ให้สอดคล้องกับหลักสูตร บริบท และแหล่งเรียนรู้

1.1.4 ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาปัญหา และหาทางเลือกในการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งนำผลจากการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงวางแผนการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 บทบาทผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจะต้องจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างครบถ้วน เพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวางระบบและจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ คือ

1.2.1 วางระบบในการเรียนรู้และสื่อสารกับผู้เรียนให้มีความเข้าใจชัดเจน ตรงกันก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.2 วางระบบในการควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยความเป็นธรรมและเป็นประชาธิปไตยโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางระบบ

1.2.3 จัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.2.4 สร้างความสัมพันธ์กับบุคคล ชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับการ อนุเคราะห์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

1.3 บทบาทผู้จัดการเรียนรู้ ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจะต้องมีบทบาทเป็นผู้จัดการหรือเป็นสื่อกลางในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

1.3.1 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน

1.3.2 การกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3.3 การแนะนำวิธีการเรียนรู้และช่วยเหลือผู้เรียน

1.3.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน

1.3.5 การกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมในกิจกรรม

1.3.6 การดูแลให้กิจกรรมดำเนินไปตามแผน

1.3.7 การสังเกต และการบันทึกพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกเป็นรายบุคคลหรือ รายกลุ่ม เพื่อปรับกิจกรรมให้เหมาะสม

1.3.8 การให้ข้อมูลป้อนกลับ ด้วยการชมหรือให้ข้อสังเกตเพื่อการปรับปรุง

1.3.9 การประเมินผลการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ครูเป็นผู้ปฏิบัติที่นำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ไปสู่การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเรียนรู้ 3 ประการ คือ เป็นผู้วางแผนจัดการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นผู้จัดการเรียนรู้

2. บทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารทางการศึกษา สามารถ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงผู้บริหารของหน่วยงานหรือองค์กร ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และกลุ่มผู้บริหารการศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในด้านนโยบาย การกำกับติดตาม หรือการบริการ แต่มิได้มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดังนั้น บทบาท ของผู้บริหารในการบริหารจัดการเรียนรู้ในที่นี้ จึงขอกล่าวถึงเฉพาะบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 5 ประการ

คือ เป็นผู้จัดระบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้สนับสนุนระบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้นิเทศ และเป็นผู้กำกับ ติดตามประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 บทบาทผู้จัดระบบการจัดการเรียนรู้ ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.1.1 กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.1.2 จัดโครงสร้างระบบการจัดการเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติ ด้วยการจัดหน่วยงานเพื่อรองรับการจัดการเรียนรู้

2.1.3 จัดบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งต่างๆ ตามความสามารถและความถนัด

2.1.4 กำหนดช่องทางในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานต่างๆ

2.2 บทบาทผู้สนับสนุนระบบการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนระบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.2.1 จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.2 พัฒนาผู้สอนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ

2.2.3 พัฒนาศูนย์กลางที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ให้มีความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพของตน

2.2.4 ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน

2.2.5 จัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

2.3 บทบาทผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ดังนี้

2.3.1 จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.3.2 จัดหาแหล่งเรียนรู้ แหล่งวิทยากรและปราชญ์ท้องถิ่นภายในท้องถิ่นและชุมชน

2.3.3 จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเอื้อต่อการเรียนรู้

2.3.4 ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

2.4 บทบาทผู้นิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทเป็นผู้นิเทศการจัดการเรียนการสอน โดยการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

2.4.1 ดำเนินการนิเทศและสร้างความตระหนักให้แก่ผู้สอน เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทการเป็นผู้สอนมาเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้ ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ และผู้จัดการเรียนรู้

2.4.2 วางแผนการนิเทศร่วมกับผู้สอน

2.4.3 จัดให้มีกิจกรรมการนิเทศเพื่อพัฒนาผู้สอนตามความต้องการและความสนใจ

2.5 บทบาทผู้กำกับ ติดตาม ประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทเป็นผู้กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 วางแผนการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ

2.5.2 กำหนดวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินผล

2.5.3 ดำเนินการกำกับติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นบุคลากรหลัก และมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องสนับสนุนให้ครูทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพราะจะช่วยในการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ เมื่อแนวคิดเปลี่ยน การกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการการเรียนรู้ในสถานศึกษา 5 ประการ คือ เป็นผู้จัดระบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้สนับสนุนระบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้นิเทศ และเป็นผู้กำกับ ติดตามประเมินผล

ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จได้ด้วยความรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายภายในสถานศึกษา ด้วยการศึกษาวិเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา และร่วมมือกันดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารสามารถศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของประเทศได้จากรายงานการวิจัยสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหามานagement การเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ศึกษาจากกลุ่ม

ตัวอย่างสถานศึกษาทั่วประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2552 เพื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของตนเอง

1. สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ จากรายงานการวิจัยสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ระบุปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่พบในสถานศึกษาไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีปัญหา 4 ประการ คือ

- 1.1.1 ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้
- 1.1.2 ผู้เรียนมีปัญหาครอบครัวและขาดความพร้อมในการเรียนรู้
- 1.1.3 ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบและไม่ตั้งใจทำงาน
- 1.1.4 ผู้เรียนไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนและขาด

นิสัยใฝ่เรียนรู้

1.2 ด้านครู พบว่า ครูมีปัญหา 11 ประการ คือ

- 1.2.1 ครูได้สอนวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษามา
- 1.2.2 ครูมีภาระงานอื่นมากนอกเหนือจากงานสอน
- 1.2.3 ครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
- 1.2.4 ครูต้องสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 1.2.5 ครูใช้เวลาในการทำงานผลงานวิชาการมากจนทำให้สนใจการสอนน้อยลง
- 1.2.6 ครูสอนโดยไม่ใช้สื่อการสอน
- 1.2.7 ครูให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักมากกว่ากลุ่มสาระรอง
- 1.2.8 ครูขาดความรู้และความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง
- 1.2.9 ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน
- 1.2.10 ครูขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนา
- 1.2.11 การพัฒนาอบรมครูไม่สอดคล้องกับความต้องการ

1.3 ด้านหลักสูตร พบว่า มีปัญหาหลัก 5 ประการ คือ

- 1.3.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มีความซับซ้อน เข้าใจยาก ทำให้ครูไม่สามารถแปลงหลักสูตรไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้
- 1.3.2 สถานศึกษาไม่ได้จัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ
- 1.3.3 สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดโครงสร้างหลักสูตรแตกต่างกัน ทำให้ลำดับการจัดการเรียนรู้แต่ละรายวิชาต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อผู้เรียนที่ต้องย้ายสถานศึกษา

1.3.4 หลักสูตรสถานศึกษาขาดความครอบคลุมและไม่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน

1.3.5 สถานศึกษาไม่ได้จัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้เอง แต่จัดทำตัวอย่างในเอกสารหลักสูตร ทำให้ขาดความสอดคล้องเชื่อมโยงกับบริบทและสภาพผู้เรียน

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหา 6 ประการ คือ

1.4.1 มีสถานศึกษาเพียงบางแห่งที่จัดการเรียนการสอนโดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มตามศักยภาพ

1.4.2 ครูยังใช้การบรรยายแบบครูเป็นศูนย์กลาง และใช้สื่อการสอนน้อย

1.4.3 ครูส่วนใหญ่จัดทำแผนการเรียนรู้หรือมีแผนการเรียนรู้ แต่ไม่ได้จัดการเรียนรู้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้

1.4.4 กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ฝึกให้ผู้เรียนได้นำข้อมูลจากประสบการณ์จริงมาวิเคราะห์ แต่เน้นการคัดลอกเนื้อหาจากเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต

1.4.5 เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน

1.4.6 จำนวนผู้เรียนต่อห้องมากเกินไป จึงทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหา 5 ประการ คือ

1.5.1 ครูใช้สื่อการสอนไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่ใช้สื่อสำเร็จรูปที่เป็นหนังสือแบบเรียน

1.5.2 ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากไม่ได้รับการพัฒนา

1.5.3 สื่อการสอนที่ได้รับจากส่วนกลางไม่ตรงกับเนื้อหาและความต้องการของครู จึงไม่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ทั้งยังไม่มีห้องปฏิบัติการหรืออุปกรณ์ที่จะใช้กับสื่อที่ได้รับ

1.5.4 สถานศึกษานาขนาดเล็กขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์การสอน เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่ต้องนำไปใช้ในด้านอื่นที่จำเป็นและเร่งด่วนมากกว่า

1.5.5 ครูขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อ หรือไม่มีส่วนร่วมในการจัดซื้อสื่อ ทำให้สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน

1.6 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า มีปัญหา 4 ประการ คือ

1.6.1 ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจ ด้านการวัดประเมินผลการเรียน

1.6.2 นโยบายการเลื่อนชั้นเรียนโดยผู้เรียนไม่ต้องเรียนซ้ำชั้น หรือคิด 0 คิต ร ทำให้คุณภาพของผู้เรียนตกต่ำและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน

1.6.3 ครูขาดทักษะในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล

1.6.4 การกำหนดให้มีการประเมินผลเป็นรายปีสำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1, 2 และ 3 ทำให้ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผู้เรียน

1.7 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีปัญหา 9 ประการ คือ

1.7.1 หน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนสถานศึกษาไม่เท่าเทียมกัน สถานศึกษาขนาดใหญ่มักได้รับการส่งเสริมสนับสนุนมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

1.7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครองให้ความสำคัญในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่เท่าเทียมกัน โดยเน้นความสำคัญในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการสอบคัดเลือก และสอบแข่งขันมากกว่ากลุ่มสาระอื่น

1.7.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่สามารถสนับสนุนการนิเทศการเรียนการสอนได้เต็มที่ เนื่องจากขาดแคลนศึกษานิเทศก์ จึงทำให้ครูไม่ได้รับการนิเทศจากผู้เชี่ยวชาญ

1.7.4 ศึกษานิเทศก์ไม่ได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่เนื่องจากมีภาระงานมาก

1.7.5 การนิเทศภายในสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง ผู้มีหน้าที่นิเทศภายในสถานศึกษาขาดความรู้ ความสามารถและความชำนาญในการนิเทศ

1.7.6 นโยบายการจัดการศึกษาทั้งด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากมีความเปลี่ยนแปลงบ่อย

1.7.7 ผู้เรียนขาดต้นแบบหรือตัวอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน โดยเฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรม

1.7.8 หน่วยงานต้นสังกัดมีงานมอบหมายให้สถานศึกษาปฏิบัติมาก รวมถึงกิจกรรมของหน่วยงานภายนอกและชุมชนที่ผู้เรียนและครูต้องเข้าร่วม ทำให้กระทบต่อการเรียนการสอน

1.7.9 การสนับสนุนด้านการเรียนการสอนจากหน่วยงานภายนอกมีน้อย มีสถานศึกษาเพียงบางแห่งที่ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี ทั้งด้านงบประมาณ สื่อวัสดุอุปกรณ์ การสอน แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาที่พบจากการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดจากการบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งด้านความรู้

ความสามารถ ด้านทักษะและเทคนิควิธีการสอนของครู ด้านสื่อและเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านนโยบายทางการศึกษา และปัญหาที่เกิดจากผู้เรียน

2. ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ จากสภาพปัญหาทั้ง 7 ประการดังที่ได้กล่าวข้างต้น พบว่าปัญหาหลักในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา เกิดจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของบุคลากรภายในของสถานศึกษาเอง ซึ่งบุคคลสำคัญที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนครูและผู้เรียนต่างมีส่วนร่วมรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตน นอกจากนี้ ยังมีบุคลากรอื่นในท้องถิ่นที่มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง บุคคลและกลุ่มบุคคล รวมถึงองค์การประเภทต่าง ๆ ในท้องถิ่นซึ่งหากทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ และปฏิบัติตนสอดคล้องกับบทบาทและภารกิจของตนแล้ว ก็จะทำให้การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น และทำให้การบริหารจัดการเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการจัดการศึกษาได้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษามี 6 ประการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และบรรยากาศการเรียนการสอน และการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการส่งเสริม สนับสนุน ให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาการศึกษา หลักสูตร หลักการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ จิตวิทยาการเรียนรู้ และความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชี้แนะแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.1.1 จัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อสื่อต่าง ๆ และปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

2.1.2 อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมที่ต้องใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

2.1.3 ประสานงาน และเสนอแนะแหล่งวิทยาการและแหล่งเรียนรู้

2.1.4 นิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้

2.1.5 เป็นผู้นำด้านวิชาการ หลักสูตร และการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้

2.1.6 เป็นผู้นำในการบริหารงานแบบประชาธิปไตย และการทำงานเป็นทีม

2.1.7 สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อการพัฒนาตนเอง

2.1.8 เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.1.9 ส่งเสริมและเชิญชวนให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านต่าง ๆ

2.2 ครู เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการแปลงหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ให้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจ และจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้หลากหลายวิธี ผู้สอนจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะ ดังนี้

2.2.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร และมีความรู้ในเนื้อหาสาระที่จะสอน เนื่องจากหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนว่าผู้เรียนควรได้เรียนรู้อะไร มีทักษะหรือสมรรถนะด้านใด อย่างไร

2.2.2 มีความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อจะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและตรงตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งมีความสามารถในการเรียนรู้ไม่เท่ากัน โดยยึดหลักการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.3 มีเทคนิคในการสอนและรู้วิธีการเรียนรู้ ครูควรมีความรู้เรื่องการสอนและสามารถออกแบบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และมีพัฒนาอย่างเหมาะสมกับวัย กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ควรเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เน้นกระบวนการคิดและการเรียนรู้ร่วมกัน ภายใต้บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียนหรือภายในสถานศึกษา รวมถึงการนำแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษามาเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนด้วย

2.2.4 มีทักษะในการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถวัดได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และใช้ประโยชน์จากการวัดและประเมินผลได้อย่างเต็มที่

2.2.5 มีความรู้และทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เนื่องจากการวิจัยเป็นการค้นหาคำตอบสำหรับสิ่งที่ยังสงสัย การวิจัยจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ครูสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนได้ตลอดเวลา

2.2.6 มีความสามารถในการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน รวมถึงสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.7 มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง เข้ารับการอบรม ศึกษางาน หรือสัมมนาเพื่อเพิ่มเติมความรู้และทักษะ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของตนตลอดเวลา

นอกจากนี้จากสภาพปัญหาที่ครูมีภาระงานสอนและงานอื่นมาก รวมทั้งต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษามา ผู้บริหารจึงควรมีการวางแผนอัตรากำลังคนอย่างเหมาะสม และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและทักษะในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม

2.3 ผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านบุคลิกภาพ ระดับสติปัญญา ความถนัด ความสนใจและความสมบูรณ์ของร่างกาย ดังนั้น เพื่อให้การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างแท้จริง ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ร่วมคิด ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนการสอนด้วย รวมถึงมีโอกาสนในการเลือกวิธีเรียนได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสมภายใต้การแนะนำของครู

อย่างไรก็ดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ผู้เรียนควรได้รับการปลูกฝังในเรื่องวินัยและความรับผิดชอบด้วย เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการบรรลุความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง

2.4 ผู้ปกครอง จัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญและเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการดูแลเอาใจใส่ และการผลักดันจากผู้ปกครอง รวมถึงการที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดูแลและกวดขันให้ผู้เรียนมีความประพฤติที่ดีและมีวินัยในตนเอง ดังนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบแนวทางในการให้ความร่วมมือ สถานศึกษาและครูจึงควรมีการติดต่อหรือการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ปกครองได้ร่วมชื่นชมความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบตลอดเวลา หรือเชิญผู้ปกครองมาประชุมเพื่อปรึกษาหารือและร่วมกันหาทางแก้ไข เมื่อผู้เรียนเริ่มส่งสัญญาณว่ามีปัญหาในการเรียนรู้ รวมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้จากผู้ปกครองด้วยเช่นเดียวกัน

2.5 สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการให้สถานศึกษามีสภาพที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการจัดอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอนหาวิธีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางวิชาการ มีกิจกรรมการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้

เป็นอย่างดี ตลอดจนมีกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนและการวัดประเมินผลด้วย

2.6 การส่งเสริมและสนับสนุนของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่เกี่ยวข้องในที่นี้ หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษา ให้การส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ การนิเทศและกำกับติดตามการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานองค์กร สถานประกอบการ กลุ่มบุคคล และบุคคลในท้องถิ่น หากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อประสานงาน มีการสื่อสารข้อมูล สารสนเทศที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะได้รับทราบสภาพที่เป็นปัญหา ของสถานศึกษาและสามารถให้การสนับสนุนส่งเสริมหรือช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดจากการ บริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะและเทคนิควิธีการสอนของ ครู ด้านสื่อและเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านนโยบายทางการศึกษา และปัญหาที่เกิดจากผู้เรียน จากสภาพปัญหาดังกล่าว พบว่าผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม ครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตน รวมทั้งมีผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ซึ่งหากทุกฝ่าย ให้ความร่วมมือ และปฏิบัติตนสอดคล้องกับบทบาทและภารกิจของตนแล้ว ย่อมส่งผลให้ การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น และทำให้การบริหารจัดการเรียนรู้บรรลุผล สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการจัดการศึกษาได้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และบรรยากาศการเรียนการสอน การส่งเสริมและสนับสนุนของผู้ที่ เกี่ยวข้อง

กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) ตามแนวคิดของเอดเวิร์ด เดมมิง (Edward Deming)

ความหมายและขั้นตอนวงจรคุณภาพ

สมศักดิ์ สันธุระเวช (2542, 187 - 190) กล่าวว่า วงจรคุณภาพนี้ ดร.วอร์ทเตอร์ จิวฮาร์ท เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1939 และ ดร.เอดเวิร์ด เดมมิง เป็นผู้นำมาเผยแพร่ ในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในชื่อ วัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle: QCC) หรือวัฏจักรแห่งการบริหารคุณภาพ

ศาสตราจารย์ ดร.อิทธิภูมิ กุลแก้ว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า จุดหมายที่แท้จริงของวงจรคุณภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพ มิใช่เพียงแต่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของวงจรคุณภาพ อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และมีการวางแผนวงจรคุณภาพที่ม้วนไต่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในเรื่องเดียวกัน การนำวงจรคุณภาพ (PDCA) ไปใช้ สรุปแนวคิดได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติแผนที่ดีควรมีลักษณะ 5 ประการ สรุปได้ดังนี้ อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง สามารถเข้าใจได้ สามารถวัดได้ สามารถปฏิบัติได้ และสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ และการวางแผนที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ กำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ

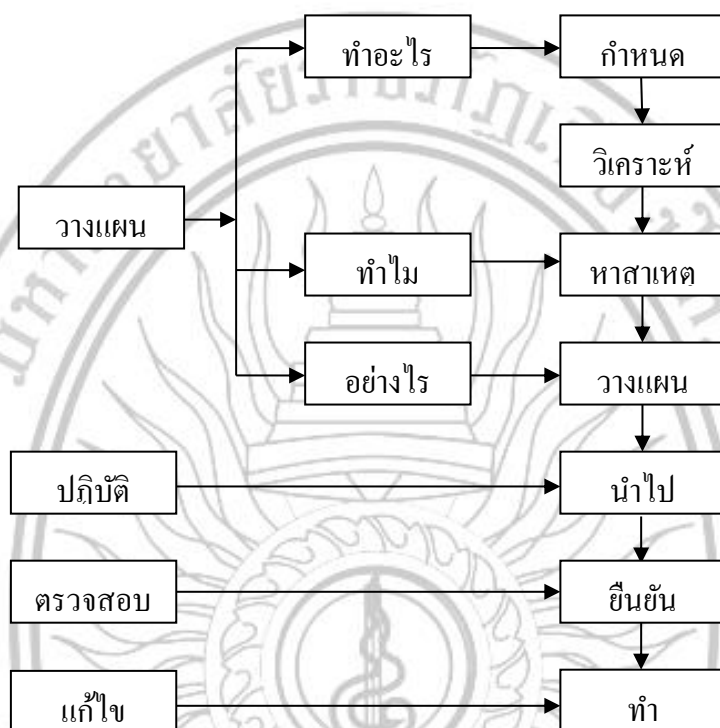
1. การวางแผนกำหนดการ ควรดำเนินการดังนี้ แยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง และการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ
2. การจัดการแบบแมทริกซ์ (Matrix Management) การจัดการแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้ และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ
3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน โดยดำเนินการดังนี้ ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมด และทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม และพัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Check: C) การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ
2. รวบรวมข้อมูล
3. พิจารณากระบวนการทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวน และคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้
4. การรายงาน จะเสนอผลการประเมินรวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act: A) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาดตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ คือ ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ ถ้าพบความ

ผิดปกติใด ๆ ให้ค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อไม่ให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก และในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้ การย้ายนโยบาย การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน และการประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน โดยนำเสนอ กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA)

ที่มา: สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช, 2542, 188

ธีระ รุญเจริญ (2553, 43-47) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกิจกรรมที่นำไปสู่ การปรับปรุงงานและควบคุมอย่างเป็นระบบอันประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำแผน ไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) กล่าวคือ เริ่มจากการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้ ต้องทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่งและทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพ หมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและทำให้ระดับผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การกระทำตามวงจรคุณภาพ จึงเท่ากับเป็นการสร้างคุณภาพที่น่าเชื่อถือมากขึ้น โดยจุดเริ่มต้นของ วงจรคุณภาพอยู่ที่การพยายามตอบคำถามให้ได้ว่า ทำอย่างไรจึงจะดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ในบรรดาองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของวงจรคุณภาพ นั้น ถือได้ว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด การวางแผนเป็นสิ่งที่ทำให้กิจกรรมอื่น ๆ ที่ตามมาสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าแผนการไม่เหมาะสมแล้ว จะมีผลทำให้กิจกรรมอื่น ไร้ประสิทธิภาพตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อยและกิจกรรม จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดผล (Do) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำแผนการ ไปปฏิบัติอย่างถูกต้องนั้น เราจะต้องสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนไปปฏิบัติ ได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้น ๆ มีการติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีการจัดมีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการเพื่อการนำแผนการนั้น ๆ มาปฏิบัติ และมีการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เป็นด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติ ตามแผน ควรจะต้องมีการประเมินใน 2 ประการ คือ มีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ หรือตัวแผนการ เองมีความเหมาะสมหรือไม่ การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นเพราะไม่ปฏิบัติ ตามแผนการ หรือความไม่เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เราจำเป็นต้องหา ว่าสาเหตุมาจากประการไหน ทั้งนี้จากการนำไปปฏิบัติ การปรับปรุงแก้ไขจะแตกต่างกันอย่าง สั้นเชิง ดังนี้

1. ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการที่จัดทำขึ้น ไม่เหมาะสม อาจเป็นผลมาจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้

- 1.1 ความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่
- 1.2 เลือกเทคนิคที่ใช้ผิดเนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและมีความรู้
- 1.3 ประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาด
- 1.4 ประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาด

ในขั้นตอนการวางแผนไม่เพียงพอ

2. ถ้าความล้มเหลวจากการไม่ปฏิบัติตามแผน อาจเป็นผลมาจากสาเหตุต่อไปนี้

- 2.1 ขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง
- 2.2 การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสมและมีความเข้าใจในแผนไม่เพียงพอ
- 2.3 การให้การศึกษาและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ
- 2.4 ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างปฏิบัติ
- 2.5 ประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไข (Act) ถ้าความล้มเหลวมาจากการวางแผนที่ไม่เหมาะสม การทบทวนแผนการเท่านั้นไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหา ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการวางแผนโดยการหาปัจจัยที่ไม่เหมาะสม สาเหตุของการวางแผน และปฏิบัติการแก้ไข ความก้าวหน้าของการปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้โดยการกำจัดสาเหตุ และขั้นตอนที่สำคัญ ก็คือการทบทวนแผนการที่ต้องมีการชี้แจงถึงสาเหตุล้มเหลวอย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพเป็นรายปี และมีการทบทวนทุกปีเพื่อให้มั่นใจว่าแผนการดังกล่าวมีความเชื่อถือได้และเหมาะสม การนำวงจรคุณภาพไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุกระดับขององค์กร จะทำให้เราสามารถปรับปรุงและเพิ่มคุณภาพงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน เมื่อปัญหาเดิมหมดไปเราก็สามารถแก้ปัญหาใหม่ ๆ ได้ด้วยวงจรคุณภาพต่อไป

อุทัย บุญประเสริฐ (2543, 76) เสนอว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง คือแนวความคิดในการแก้ปัญหา (Problem Solving) และการพัฒนากระบวนการ (Process Improvement) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำเสนอโดย ดร.เดมมิ่ง และถือว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานของวิธีต่าง ๆ มีอยู่ในปัจจุบัน กระบวนการแก้ไขปัญหามีประกอบด้วย

1. การวางแผน (Plan) ครอบคลุมในเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการแก้ไขและจัดทำแผนดำเนินงาน ในบรรดาองค์ประกอบทั้ง 4 ของวงจรคุณภาพ (PDCA) นั้น ขั้นตอนการวางแผนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ไม่ได้หมายความว่า ไม่ว่าการดำเนินการในขั้นตอนที่เหลือจะเป็นอย่างไร ขอให้การวางแผนถูกต้องก็พอ แต่เนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างต้องอาศัยแผน ดังนั้นถ้าแผนไม่ดีเสียแล้ว งานอื่นก็ไม่ดีด้วย ซึ่งถ้าแผนเดิมมีการวางแผนอย่างดี การแก้ไขก็มีน้อย กิจกรรมต่าง ๆ ก็สามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ในการจัดทำแผนจำเป็นจะต้องมีการระบุนโยบายจำกัดของทรัพยากรที่มีและผลที่มีต่อแผน เช่น ทรัพยากรมนุษย์ วัตถุดิบ และเงินทุน ระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาวิธีการที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว ถ้าเป็นไปได้ควรตรวจสอบความเป็นไปได้ในการผ่อนคลายนโยบายจำกัดดังกล่าวด้วย ควรมีการพิจารณาข้อเสนอต่าง ๆ ก่อนที่จะกำหนดเลือกใช้ข้อเสนอที่ดีที่สุดเป็นแผนปฏิบัติการ ในแผนควรกำหนดวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีการวางแผนที่ดี และมีการปฏิบัติตามแผนอย่างถูกต้อง

2. การลงมือปฏิบัติ (Do) หลังจากจบจากการวางแผนแล้วก็เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้แก่

2.1 สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินการ ตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้

2.2 ให้ผู้รับผิดชอบรับรู้เนื้อหา และดำเนินการตามแผนที่กำหนด

2.3 ให้มีการศึกษา และฝึกอบรม เพื่อดำเนินการตามแผนอย่างถูกต้อง

2.4 จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนด และเมื่อต้องการ

3. การตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Check) เมื่อทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้สามารถเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น และดำเนินการแก้ไขจนได้กระบวนการหรือวิธีการปฏิบัติงานที่สามารถกำหนดเป็นมาตรฐาน ควรมีการประเมินสองด้านและเป็นอิสระซึ่งกันและกัน

3.1 มีการดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้องหรือไม่

3.2 เนื้อหาของแผนมีสาระเพียงพอหรือไม่ ถ้าวัตถุประสงค์ของงานไม่บรรลุ นั่นหมายความว่า สภาพเงื่อนไขไม่เป็นไปตามข้อ 3.1 หรือข้อ 3.2 หรือทั้งสองข้อเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องพิจารณาว่าอยู่ในกรณีใด เพราะการแก้ไขที่ต้องการในแต่ละข้อจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

4. การปฏิบัติตามผลการตรวจสอบ (Act) หรือแก้ไข การปฏิบัติใด ๆ ที่เหมาะสมตามผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการตรวจสอบหากผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ในกรณีที่ผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้จัดทำเป็นมาตรฐานซึ่งเรียกขั้นตอนนี้ว่า การนำไปปฏิบัติและกำหนดเป็นมาตรฐาน (Action)

จรัส นองมาก (2546, 54-55) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ เป็นวงจรการพัฒนา ตามแนวคิดของ ดร.เอ็ดวาร์ด เดมมิง (Dr. Edwards Deming) ซึ่งมี 4 ขั้นตอน มีการพัฒนาเป็นวงจรต่อเนื่อง เรียกว่า วงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) แต่ละขั้นตอนมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. การวางแผน (Plan: P) เป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุ

2. การปฏิบัติตามแผน (Do: D) เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือผู้เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามลักษณะงาน ระยะเวลา และความรับผิดชอบของแต่ละส่วน โดยผู้บริหารจะต้องนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม เพื่อให้งานเป็นไปตามที่กำหนด หากพบปัญหาอุปสรรคก็คอยแนะนำช่วยเหลือให้งานเป็นไปตามที่กำหนด

3. การตรวจสอบประเมินผล (Check: C) เป็นการประมาณค่าการดำเนินงานว่าเด่น ค่อนข้างดี ไม่ดี มากน้อยแค่ไหน เพียงใด โดยการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังเอาไว้กับสิ่งที่ทำได้จริง ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงมากกว่าสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ก็แสดงว่าดี ประสบผลสำเร็จ แต่ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงน้อยกว่าที่คาดหวังเอาไว้ ก็แสดงว่าไม่ดี ต้องปรับปรุงแก้ไข การประเมินในขั้นตอนนี้มุ่งที่จะได้ทราบสถานการณ์การดำเนินงานจริงว่าเป็นไปแค่ไหน จะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ผลจากการประเมินจึงมุ่งเพื่อการพัฒนางานมากกว่าการจับผิดผู้ปฏิบัติ

4. การปรับปรุงงาน (Act: A) เป็นการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงเพื่อพัฒนางาน กล่าวคือ ถ้าผลการปฏิบัติในห้วงเวลาที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ก็จะต้องแสวงหาวิธีดำเนินการเหมาะสมกว่าเดิม แต่ถ้าผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายแล้วในการดำเนินการต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้น จะได้เป็นการท้าทายการทำงานของบุคลากร และเป็นการสร้างหลักประกันว่าการดำเนินงานในองค์กรมีแต่พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ไม่มีหยุดอยู่กับที่

การดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) จะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเช่นเดียวกัน เมื่อปฏิบัติกิจกรรมในขั้นที่ 1 เสร็จ ก็ต่อไปขั้นที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ เมื่อครบรอบหนึ่งในขั้นที่ 4 แล้ว ก็กลับมาเริ่มต้นที่ขั้นที่ 1 ในรอบต่อไปวนเวียนอยู่เช่นนี้

วโรแมน และลูชินเจอร์ (Vroman and Luchsinger, 1994, 189 อ้างถึงใน เข้มทองศิริแสงเลิศ, 2556, 40) กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) ของเดมมิง (Deming) ว่าเป็นกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันและแก้ปัญหา เพื่อประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Plan: P) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การระบุปัญหา และการวางแผนในการดำเนินงานบริหารจัดการเรียนรู้ ทั้งด้านเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และทรัพยากรที่ต้องการ

2. การปฏิบัติ (Do: D) หมายถึง การนำแผนการบริหารจัดการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้แล้วไปสู่การปฏิบัติ

3. การตรวจสอบ (Check: C) หมายถึง การวัดและประเมินผลการปฏิบัติเทียบกับเกณฑ์และวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

4. การปรับปรุง (Act: A) หมายถึง การดำเนินการปรับปรุง แก้ไขสิ่งที่บกพร่องหรือไม่เป็นไปตามแผน และนำไปสู่การเริ่มต้นวงจรการวางแผนการทำงานใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ สามารถนำไปใช้ทั้งในระดับปฏิบัติ เช่น การวางแผนและออกแบบการเรียนรู้ของผู้สอน การบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีของฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน และในระดับบริหาร หรือระดับนโยบาย โดยนำไปใช้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหาร เป็นต้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพ เป็นกระบวนการวางแผน (Plan) การนำแผนไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และพัฒนาปรับปรุง (Act) อยู่เสมอ ดังนั้นการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่ใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) ในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกระดับของการบริหาร โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือหลายรอบไม่มีสิ้นสุด (Multiple Loop) เพื่อพัฒนา

ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมาย และมาตรฐานการศึกษา จะทำให้สถานศึกษาเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ ทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ช่วยสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภายในสถานศึกษา เกิดความรู้สึกร่วมกันเป็นงานปกติ เป็นการมองตนเองและประเมินตนเอง จะทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลที่เป็นจริง พร้อมเสมอต่อการตรวจสอบ

การสนทนากลุ่ม

ความหมายของการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม แปลมาจากคำภาษาอังกฤษซึ่งมีการใช้คำที่แตกต่างกัน ได้แก่ Focus Group Interview, Focus Group, Focus Group Discussion, Group In depth Interview ส่วนคำภาษาไทยที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์กลุ่ม ซึ่งการสนทนากลุ่มได้เริ่มนำมาใช้ในปี ค.ศ. 1941 โดยโรเบิร์ต เมอร์ตัน (Robert Merton) ซึ่งได้เชิญผู้ฟังรายการวิทยุมาร่วมวงสนทนาเพื่อประเมินการจัดรายการ ต่อมาได้มีการนำเทคนิคการสนทนากลุ่มไปใช้ในการวิจัยทางการตลาด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจ และมูลเหตุของใจของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้า ต่อจากนั้นเทคนิคการสนทนากลุ่มได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของสาขาต่าง ๆ ได้แก่ สาขาการศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น และยังนิยมนำมาใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพของสาขาพฤติกรรมศาสตร์และสาขาสังคมศาสตร์

นรินทร์ สังข์รักษา (2555, 218) กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม หมายถึง เทคนิคการเก็บรวบรวมเชิงคุณภาพประเภทหนึ่งจากกลุ่มเป้าหมายที่ประกอบไปด้วยผู้ร่วมสนทนา หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเบค ทรอมเบตต้า และแชร์ (Beck, Trombetta and Share, 1986 Cited in Vaughn and Others, 1996, 4) กล่าวถึง ความหมายของการสนทนากลุ่มไว้ว่าเป็น “การสนทนาที่ไม่เป็นทางการโดยการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนาให้ตรงกับหัวข้อที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ได้กำหนดไว้” โดยผู้ร่วมสนทนาจะต้องมีภูมิหลังที่คล้ายกัน (Homogeneous) เพื่อไม่ให้เกิดการครอบงำทางความคิด (Dominate) กลุ่มละประมาณ 8-10 คน ไม่ควรเกิน 15 คน (ถ้ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญน้อยกว่านี้จะไม่เกิดบรรยากาศ การโต้แย้งกันทางความคิด ทำให้ผู้วิจัยขาดข้อมูลที่หลากหลายและขาดความสมบูรณ์หรือหากมากเกินไปจะควบคุมได้ยาก รวมถึงการบันทึกเสียงอาจบันทึกเสียงได้ไม่ครบถ้วน)

นภเรณู สัจจรักษ์ธีระฐิติ (2557) กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม หมายถึง การรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนาเพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิด ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

จะมีประมาณ 7-12 คน ซึ่งมาจากเป้าหมายที่เรากำหนดไว้ อย่างไรก็ตามการสนทนาในรูปแบบกลุ่มจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขของการจัดการกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. บทบาทของผู้ดำเนินงานสนทนา มีความสำคัญในการทำให้เกิดบรรยากาศให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มพูดคุยได้อย่างเปิดเผย และต้องการให้เกิดความเข้าใจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2. ในการสนทนากลุ่มต้องมีรูปแบบคล้ายกับการพูดคุยที่เป็นธรรมชาติ หรือการปฏิสัมพันธ์ทั่วไปทางสังคม ไม่ใช่เพียงการรวบรวมข้อมูลของบุคคล แต่เป็นการพูดคุยที่แสดงความคิดเห็น สะท้อนความส่วนตัว

3. ลงลึกประเด็นที่สำคัญ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาได้พูดคุยอย่างละเอียด

4. ประเด็นคำตอบได้จากการต่อยอดความรู้ซึ่งไม่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

5. ผู้ดำเนินการสนทนามีบทบาทอย่างมากในการได้คำตอบที่ถูกต้องและมีความหมายต่อการวิจัย

อุไรวรรณ ทองเหม (2557, 68) กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม เป็นเทคนิคการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากกลุ่มบุคคลที่มีภูมิหลังและคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านภูมิหลังทางสังคม ความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นำมาสนทนากลุ่ม โดยกลุ่มบุคคลเหล่านั้นจะมาร่วมวงสนทนาที่เรียกว่า “จับเข้าคุยกัน” กล่าวคือ เป็นการสนทนาอย่างอิสระและแสดงความคิดเห็นตามมุมมองที่แท้จริงของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม เป็นผู้ตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มหรือผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ขณะสนทนากลุ่มจะมีผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม โดยบันทึกคำสนทนาอย่างละเอียด และมีผู้คอยให้บริการ 1-3 คน สำหรับบริการความสะดวกแก่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มและจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสนทนากลุ่ม

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม เป็นเครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการนั่งสนทนาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่ม โดยผู้เข้าร่วมการสนทนาได้ถูกคัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรงหรือเป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือและสามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้ ดังนั้น ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจึงต้องมีคุณลักษณะหลาย ๆ ประการที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวจะถูกเชิญให้มาร่วมสนทนากันอย่างเป็นธรรมชาติ ในบรรยากาศที่เหมาะสม โดยมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 7-15 คน

กระบวนการสนทนากลุ่ม

นรินทร์ สังข์รักษา (2555, 219) กล่าวว่า การจัดสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การเตรียมการก่อนการจัดสนทนากลุ่ม

1.1 การกำหนดหัวข้อประเด็นและร่างแนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มให้เป็นหมวดหมู่หรือหัวข้อใหญ่

1.2 การเตรียมบุคลากรในการจัดกลุ่มสนทนา

1.2.1 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) คือ ผู้ถามคำถาม และกำกับ การสนทนาให้เป็นไปตามแนวทางของข้อที่ศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนตรงกับประเด็นที่จะ ศึกษามากที่สุดในเวลาที่กำหนด

1.2.2 ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม (Note Taker) คือ ผู้ทำหน้าที่จดคำพูดทุกคำพูด ในการสนทนากลุ่มให้ได้มากที่สุด รวมทั้งจดกิริยาท่าทางของสมาชิกผู้เข้าร่วมกลุ่ม และบรรยากาศ ในขณะสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากคำพูดและท่าทางของผู้เข้าร่วม การสนทนากลุ่ม จำนวน 2 คน เพื่อช่วยในการจดประเด็นคำตอบที่ผู้บันทึกคนที่ 1 อาจจดไม่ทัน ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น

1.2.3 เจ้าหน้าที่บริการทั่วไป (Provider) ทำหน้าที่บริการเอื้ออำนวยความสะดวก แก่ผู้ที่อยู่ในกลุ่ม เช่น การจัดอุปกรณ์ขยายเสียง การบริการอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

1.3 การเตรียมอุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูลในการจัดสนทนากลุ่ม เช่น เทป บันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง และแฟ้มเสียงเอ็มพีสาม (MPEG-1 Audio Layer 3: MP3) เป็นต้น

2. สถานที่จัดสนทนากลุ่ม คือ ห้องประชุม ซึ่งเป็นสถานที่จัดสนทนากลุ่มที่สะดวก สำหรับสมาชิกทุกคนมากที่สุด บรรยากาศเงียบสงบ อากาศถ่ายเทสะดวกได้ดี ไม่มีเสียงรบกวน และสิ่งอำนวยความสะดวกมีครบอยู่แล้ว

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม ไม่เกิน 3 ชั่วโมง ซึ่งเป็นเวลาที่เหมาะสมและ ให้สมาชิกได้พูดคุยเสนอแนะได้อย่างเต็มที่ และมีสมาธิในการร่วมสนทนาอย่างมาก

4. การกำหนดบุคคลที่เข้าร่วมสนทนา สำหรับคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการ ผู้ปฏิบัติ และผู้รับผิดชอบโครงการ ประกอบด้วยกลุ่มครู ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เป็นต้น

5. การดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม ดำเนินการดังนี้

5.1 การนัดหมายสมาชิกกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้ผู้ รับเชิญมาร่วมกันจัดกลุ่มสนทนาทราบ และย้ำเรื่องการเข้าร่วมประชุมตรงตามเวลา และเข้าร่วม ประชุมตามสถานที่นัดหมาย

5.2 การเตรียมสถานที่จัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเตรียมสถานที่สำหรับการจัดสนทนา กลุ่มให้เรียบร้อยก่อนการจัดสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งจัดเตรียมเครื่องบันทึกเสียงและวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งบุคลากรที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้พร้อมที่สุด

5.3 การดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม เมื่อสมาชิกที่มาร่วมกลุ่มสนทนามาถึงห้องประชุม ผู้ดำเนินการสนทนา คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ที่ทำหน้าที่จดบันทึกคำสนทนาและเจ้าหน้าที่บริการทั่วไป ได้ร่วมกันต้อนรับผู้ร่วมกลุ่มสนทนา และพูดคุยสนทนากันถึงเรื่องทั่วไป เพื่อให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นกันเองและ ผู้วิจัย เมื่อถึงเวลาที่กำหนดและสมาชิกครบแล้ว จึงเริ่มการจัดสนทนา โดยผู้วิจัยได้แนะนำตนเองในฐานะผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา และแนะนำผู้จดบันทึกการสนทนากลุ่ม และผู้ให้บริการทั่วไป จากนั้นอธิบายจุดมุ่งหมายของการจัดสนทนากลุ่ม

5.4 การสังเกตและจดบันทึก (Observation and Field Note) ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นจริง

สรุปได้ว่า กระบวนการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้การเตรียมการก่อนการจัดสนทนากลุ่ม การเตรียมสถานที่จัดสนทนากลุ่ม ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม การกำหนดบุคคลที่เข้าร่วมสนทนา และการดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม

องค์ประกอบการสนทนากลุ่ม

อุไรวรรณ ทองเหม (2557, 69) กล่าวว่า องค์ประกอบการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1. ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้ที่มีความสำคัญมากในการดำเนินการสนทนากลุ่ม เนื่องจากเป็นผู้ตั้งประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มไม่ใช่ประธานในการสนทนากลุ่ม จึงไม่ควรกระทำการบงการในการสรุปความคิดเห็นที่ได้จากผู้ร่วมสนทนากลุ่ม และไม่ควรแสดงพฤติกรรม หรือกล่าวคำพูดที่แสดงถึงความคิดเห็นที่ตนเองสนับสนุน หรือความคิดเห็นที่ตนเองโต้แย้ง ควรปล่อยให้ผู้น่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยปราศจากการครอบงำความคิด

2. ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม (Note Taker) คือ ผู้ที่บันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม เนื่องจากการบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มจำเป็นต้องบันทึกข้อมูลโดยตลอดระยะเวลาของการสนทนากลุ่ม จึงควรต้องอาศัยผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม และควรใช้เครื่องบันทึกเสียงร่วมด้วย สำหรับวิธีที่จะช่วยให้ผู้บันทึกการสนทนากลุ่มสามารถบันทึกการสนทนาได้รวดเร็วขึ้น คือ ก่อนเริ่มสนทนากลุ่มควรวาดแผนผังที่นั่งของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งเขียนชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่มในแผนผังที่นั่ง และให้กำหนดรหัสหมายเลขแทนชื่อผู้ร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อความรวดเร็วในการบันทึก เพราะการเขียนรหัสหมายเลขจะใช้นานน้อยกว่าเขียนชื่อผู้ร่วมการสนทนากลุ่ม

3. ผู้เอื้ออำนวยความสะดวก (Facilitator or Provider) เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการช่วยให้การสนทนากลุ่มดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม (Note Taker) และผู้เอื้ออำนวยความสะดวก (Facilitator or Provider)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่คอน ใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ชุดิพงศ์ สุกป่าน (2551) วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ตามลำดับ ส่วนการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้มีการปฏิบัติต่ำที่สุด การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีการบริหารจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และปัญหาในการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ สถานศึกษาและครูไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนการจัดการ เรียนรู้ ครูขาดการพัฒนาตนเอง สอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดสื่อและวิธีการใหม่ๆ ในการสอน ส่วน ข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ ควรจัดให้ครูได้รับการอบรมสัมมนา ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจน และควรเพิ่มงบประมาณและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ประสิทธิ์ ดันมี (2551) วิจัยเรื่อง การพัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจร PDCA ของ โรงเรียนบ้านวังรวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า หลังจากได้พัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจร PDCA ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปีการศึกษา 2549 สูงกว่าปีการศึกษา 2548 และยังพบว่าครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากต่อการพัฒนางานวิชาการ

พรสวรรค์ ศิริวัฒน์ (2552) วิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้น กระบวนการคิดโดยใช้หลักการบริหารวงจร PDCA โรงเรียนบ้านโชคนาสาม อำเภอปราสาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิด ทักษะในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและมีความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดสูงกว่าก่อนการพัฒนา

มาลี ประเสริฐเมธ (2552) วิจัย เรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น รองลงมาด้านการบริหารและการจัดการด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ด้านการนิเทศภายใน ส่วนปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศภายในมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการบริหารและการจัดการ ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ส่วนแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนควรมีการวางแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการนิเทศภายในอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรส่งเสริมการประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน

ศุภาวดี ดีอินทร์ (2552) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา: โรงเรียนวัดลาดกระโทง พระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมและบริบทภายในสถานศึกษามีหลายส่วนไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาเนื่องจากขาดงบประมาณ บุคลากรและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการการสอน การเตรียมการสอน วิธีการและเทคนิคการสอน และการวัดผล ประเมินผล ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทำให้โรงเรียนต้องการพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาขนาดเล็กให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งได้แนวปฏิบัติการจัดการกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนกระบวนการเรียนรู้ (Plan) 2) การดำเนินการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Do) 3) การประเมินผลการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Check) 4) การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (Action) สถานศึกษาสามารถนำแนวปฏิบัติไปใช้ได้อย่างครบถ้วนและมีความพึงพอใจในระดับมาก

ดวงสมร โพธิ์อยู่ (2553) วิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้แบบมีทักษะกระบวนการ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน

สุไรยา จินารง (2554) วิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการ ตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารตามทัศนะของครูโดยรวมปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค ปรากฏว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร ตามกระบวนการ PDCA ตามทัศนะของครูโดยรวมปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งสี่ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านการตรวจสอบ (Check) และด้านการปรับปรุงแก้ไขและการประเมินผล (Action) ระดับความเห็นอยู่ในระดับมาก

ชมภูษ สุภาพล (2557) วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เสนอแนะเพื่อพัฒนาทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ธีรพงศ์ ทับอินทร์ (2558) วิจัยเรื่อง การใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผล การศึกษาพบว่า การใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภาพรวมและ รายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1. ด้านการปฏิบัติตามแผน 2. ด้านการวางแผน 3. ด้านการปรับปรุงและพัฒนา 4. ด้านการตรวจสอบ และผลการเปรียบเทียบการใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จำแนกตามเพศในภาพรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าระดับการศึกษา ตำแหน่งในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน วิทยฐานะและขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นันทพร ปัญญาสูง (2558) วิจัยเรื่อง การบริหารงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของ โรงเรียนบ้านอรุโณทัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยรวมมีระดับปฏิบัติ เป็นจริงระดับมาก ระดับปัญหาอยู่ในระดับ

ปานกลาง ส่วนปัญหาที่พบ คือ ขาดการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมสมบูรณ์ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมของผู้เรียนอย่างรอบด้าน และแนวทางในการบริหารงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้พหุปัญญา เป็นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้าน และจากการตรวจสอบแนวทางพบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

มรกต วงษ์เนตร (2558) วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน โดยใช้หลักการบริหารวงจรเดมมิงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Plan) พบว่า ประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ โรงเรียนไม่มีการกำหนดแผนการพัฒนาครู ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ (Do) พบว่า โรงเรียนใช้วิธีการไม่สอดคล้องกับความต้องการของครูและสภาพความพร้อม ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) พบว่า โรงเรียนไม่มีหรือกำหนดเกณฑ์การประเมินผลจากการพัฒนาครู และขั้นตอนการปรับปรุง (Act) พบว่า โรงเรียนไม่มีการดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขต่อการพัฒนาครูเมื่อพบข้อบกพร่องหรือดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ส่วนแนวทางการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ได้แก่ สำรวจปัญหาที่ชี้เฉพาะ กำหนดนโยบายและพัฒนาครู พัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ (Do) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างทัศนคติที่ดี และเปิดใจให้กว้าง ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ได้แก่ กำหนดวัตถุประสงค์หรือเกณฑ์การวัดความสำเร็จที่ระบุทักษะการคิด แต่งตั้งคณะกรรมการให้ครูมีส่วนร่วมออกแบบการคิดให้นักเรียน ขั้นตอนการปรับปรุง (Act) ได้แก่ ควรกำกับติดตามการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของของโครงการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

รังสรรค์ แสงแก้ว (2557) วิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผน (Plan) กำหนดให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) จัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ด้านการตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศ

การสอนตามปฏิทินที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง และด้านการปรับปรุง (Action) กระตุ้นให้ครูนำข้อเสนอแนะจากการนิเทศการสอนไปปรับปรุงพัฒนาการใช้เทคนิควิธีการสอน

วรพงศ์ บงกชสุมาลย์ (2560) วิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้โดยผสมผสานความรู้ คุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้โดยความร่วมมือของครอบครัว และชุมชน อยู่ในระดับมาก และด้านการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การแก้ปัญหาโดยเน้นประสบการณ์ และการฝึกปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยตามลำดับ

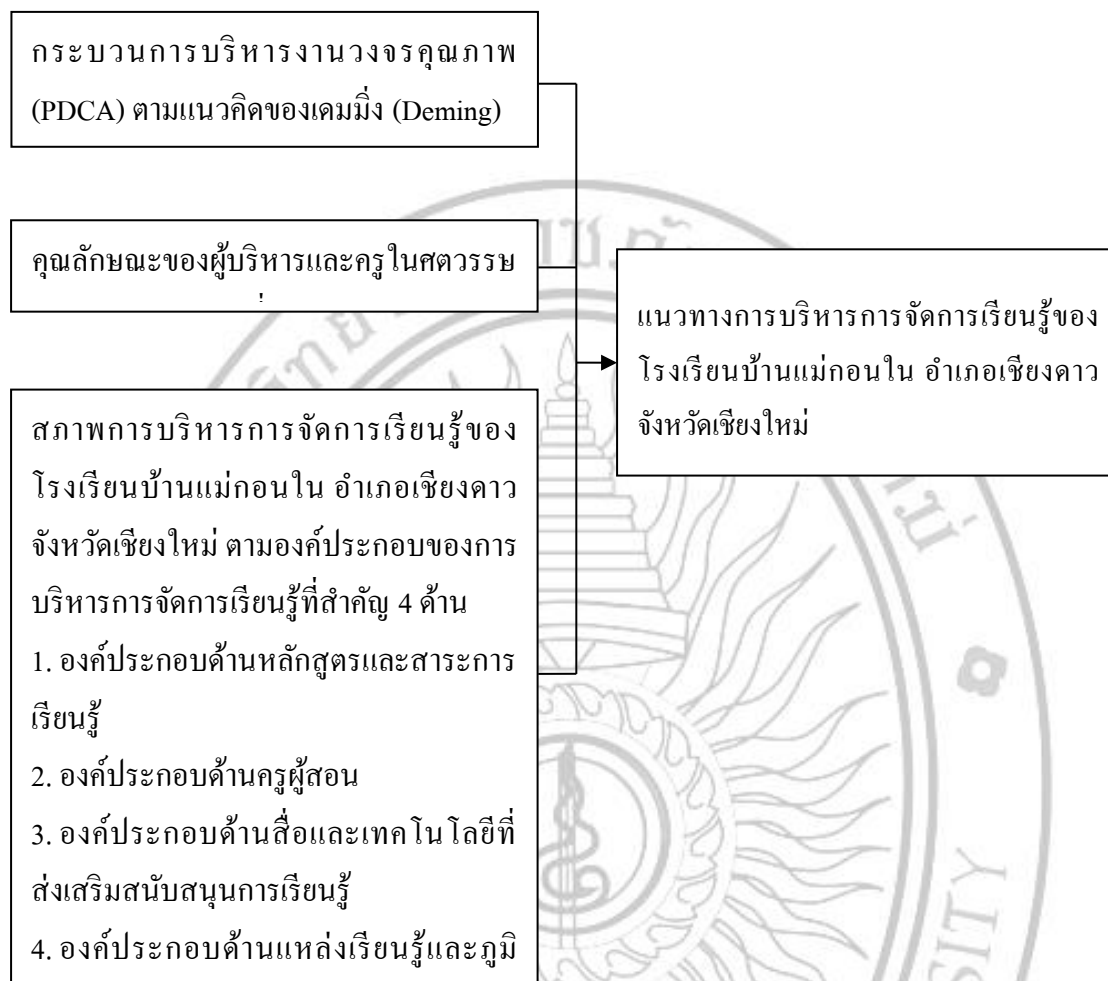
ศุภกร เนตรผา (2560) วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก และด้านการแก้ไขปรับปรุง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ครูส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในการสร้างนวัตกรรมและเน้นการเรียนการสอนของครูให้ตรงกับความสามารถและความถนัด ควรมีการกำหนดปฏิทินและแนวทางการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน และควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีแนวทางในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ได้แก่ มีการสำรวจปัญหาที่ชี้เฉพาะ มีการวางแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กำหนดนโยบายและพัฒนาคู่มืออย่างเป็นระบบ กำหนดให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ (Do) ได้แก่ จัดให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้พหุปัญญา ส่งเสริมและ

พัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมพัฒนาครูสร้างนวัตกรรมและเน้นการเรียนการสอนของครูให้ตรงกับความสามารถและความถนัด ส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ จัดสรรงบประมาณให้ครูผลิต พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน มีการนิเทศการสอนตามปฏิทินที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของ โครงการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน กำหนดปฏิทินและแนวทางการตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act) ได้แก่ มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจน มีการกระตุ้นให้ครูนำข้อเสนอแนะจากการนิเทศการสอนไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งพบว่าได้มีการนำกระบวนการของวงจรคุณภาพที่มีกระบวนการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงพัฒนามาใช้ในการควบคุมคุณภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ จำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่กอนใน จำนวน 19 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติ คือ มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ มีความสมัครใจและร่วมมือในการให้ข้อมูลได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและบริหารการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่กอนใน จำนวน 6 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

ใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่กอนใน ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, 107-108) โดยแปลความหมายในแต่ละระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open Ended Question)

2. แบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าประชุมกลุ่ม มีลักษณะปลายเปิด

ตอนที่ 2 ประเด็นการวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดเป็นประเด็นต่างๆ ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาและร่างข้อคำถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ครอบคลุมขอบเขตและนิยามศัพท์ พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้

1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม และการใช้ภาษา เพื่อความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายนาม ดังนี้

1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลำเนา หมั่นแจ่ม อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.4.2 อาจารย์ ดร.เขาวีทิว นามคุณอาจารย์ผู้สอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.4.3 อาจารย์นิตยา มุลปิ่นใจ อาจารย์ผู้สอน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ในส่วนของการปรับปรุงพัฒนา (Act) มีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ คือ ข้อ มีการรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรแยกเป็น 2 ข้อ เพราะเป็นคนละประเด็น แก้ไขเป็น ข้อ 1 มีการรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร และข้อ 2 นำผลการใช้หลักสูตร มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ด้านครูผู้สอน ในส่วนของการวางแผน (Plan) มีการแก้ไข คือ ข้อ จัดให้มีการศึกษาถึงสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ให้ตัดคำว่า “จัดให้” แก้ไขเป็น มีการศึกษาถึงสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ในส่วนของการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการส่งเสริม สนับสนุนครูให้ไปอบรมพัฒนาตนเอง แก้ไขเป็น สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง ในส่วนของการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แก้ไขเป็น มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของการปรับปรุงพัฒนา (Act) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการจัดประชุมเพื่อให้มีการสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู ให้ตัดคำว่า “ให้มีการ” แก้ไขเป็น มีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู

ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ในส่วนของการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต

จัดหา พัฒนา ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา แก้ไขเป็น มีการจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในส่วนของการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการจัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษารวมทั้ง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ให้ตัดคำว่า “รวมทั้ง” และเปลี่ยนเป็นคำว่า “และ” แก้ไขเป็น มีการจัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้

1.5 ผู้วิจัยทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) โดยพบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ เท่ากับ 1.00 และสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ (รายละเอียดดังแสดงผลในภาคผนวก ค และภาคผนวก ง)

1.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร คณะครู โรงเรียนบ้าน หุ้งข้าวพวง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน (กลุ่มทดลอง) แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลจากการนำไปทดลองใช้กับกลุ่ม ทดลอง ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 และได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

1.7 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับ เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษากรอบเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการ เรียนรู้ และด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 สร้างแบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อจัดประชุมกลุ่ม ทำการวิพากษ์แนวทางและสรุป ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

2.3 นำแบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่มให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา

2.4 ปรับปรุงประเด็นในการประชุมกลุ่ม ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

2.5 เตรียมประเด็นในการประชุมกลุ่ม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ขออนุญาตจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ส่งแบบสอบถาม และหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยตนเองในเดือน พฤศจิกายน 2561 จำนวน 20 ชุด และได้แบบสอบถามคืน จำนวน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม พบว่า สมบูรณ์ เรียบร้อย จึงนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของ โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1.4 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยนำมาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดของการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่

2. เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 ขออนุญาตจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้าน แม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 นำข้อมูลสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน มาจัดทำร่าง แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (รายละเอียดดังแสดงผลในภาคผนวก ฉ)

2.3 ดำเนินการวิพากษ์แนวทางและสรุป โดยการจัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) เชิญผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน จำนวน 6 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 มีรายนาม ดังนี้

2.3.1 นายพนพล โป่งอ้าย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ นักงานศึกษาธิการ จังหวัดเชียงใหม่

2.3.2 นายจิรศักดิ์ คนสอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

2.3.3 นายระเบียบ ขาวคม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแม่กอนใน

2.3.4 นางดารณี ตามัน ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านแม่กอนใน

2.3.5 นางนิตกุล ชัยพิพัฒน์ ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

2.3.6 นางสาวสิริวิมล พวงมาลา ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

2.3.7 นางสาวนุชนาถ มายาศักดิ์ ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

2.3.8 นางสาวรัตติกุล ดวงคำ ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

ผลการวิจัยร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สรุปเป็นแนวทางการบริหารดังนี้

1. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

จากผลการวิจัยร่างแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุม มีความเห็นดังนี้

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในส่วนของ การวางแผน (Plan) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ตัดคำว่า “มีการ” แก้ไขเป็น จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และข้อ มีการประชุมวางแผนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง หลักสูตร แก้ไขเป็น ประชุมวางแผนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในส่วนของ การปฏิบัติตามแผน (Do) มีการแก้ไข คือให้ตัดคำว่า “มีการ” ในแต่ละข้อของแนวทางการบริหาร ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมคำว่า “วางแผน” ในข้อ จัดทำโครงการ/ กิจกรรม ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนำแนวทางการบริหารข้อดังกล่าวไปอยู่ในขั้นตอนการวางแผน และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในส่วนของ แนวทางการบริหาร คือ จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาให้ความรู้ เรื่อง การจัดทำ หลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในส่วนของ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ให้เพิ่มเติมในส่วนของแนวทางการบริหาร คือ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอกสถานศึกษา ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตาม

โครงการ/กิจกรรม ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในส่วนของการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในส่วน of แนวทางการบริหาร คือ วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งยังมีข้อเสนอแนะในส่วน of บทบาทของผู้บริหาร/เพื่อน คือ ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำของผู้บริหารยุคใหม่ เป็นผู้นำวิชาการ เปิดใจยอมรับหลักสูตรใหม่ๆ รู้จักนำแนวคิดใหม่ๆ ทางการบริหารการศึกษามาใช้ในการบริหาร ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เหมาะสมกับยุคปฏิรูปการศึกษา และผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักแก่ครูให้มีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารต้องอำนวยความสะดวกในการจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งจัดหาเครื่องมือ เอกสาร เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการสั่งการมาเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนเตรียมความพร้อม การจัดทำหลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร มีการนิเทศ กำกับติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

จากผลการวิจัยร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุม มีความเห็นดังนี้

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนในส่วนของการวางแผน (Plan) มีการแก้ไข คือ ข้อ จัดให้มีการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูถึงสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 แก้ไขเป็น จัดให้มีการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 และข้อ มีการศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู ให้ตัดคำว่า “มีการ” แก้ไขเป็น ศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในส่วน of แนวทางการบริหาร คือวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม พัฒนาครู

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนในส่วนของการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แก้ไขเป็น สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในส่วน of

แนวทางการบริหาร คือ จัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนในส่วนของการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การพัฒนาตนเองของครู แก้ไขเป็น ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่องและแก้ไขในการพัฒนาต่อไป และข้อ มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แก้ไขเป็นการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในส่วน of แนวทางการบริหาร คือ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม พัฒนาครู

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนในส่วนของการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า “มีการ” ในแต่ละข้อของแนวทางการบริหารด้านการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) เป็นจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู และนำปัญหาในการจัดการเรียนรู้มาสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในส่วน of แนวทางการบริหาร คือ นำผลการพัฒนาตนเองของครูมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป รวมทั้งยังมีข้อเสนอแนะในส่วน of บทบาทของผู้บริหาร/เจอนใจ คือ ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักแก่ครูถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบเดิมที่เคยใช้เพื่อตอบรับกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งวิสัยทัศน์นี้จะส่งผลให้ผู้บริหารปรับ

พฤติกรรมการบริหารให้เป็นแบบอย่างแก่ครู ซึ่งจะถ่ายทอดไปถึงพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้ของครู และผู้บริหารต้องส่งเสริม กระตุ้นครูให้มีความกระตือรือร้นในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของตนเอง พัฒนาทักษะและวิทยาการให้ทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ต้องส่งเสริม สนับสนุนครูสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ สร้างการทำงานเป็นทีมของครูและผู้บริหาร เพื่อพัฒนาผู้เรียน และต้องเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ ปัจจัยด้านให้

งานอย่างเหมาะสม ปัจจัยด้านการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ปัจจัยด้านการชมเชย มอบรางวัลและ
ดักเตือนในโอกาสที่สมควร ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชาต้องบริหารงานด้วยวิธีประชาธิปไตย เป็นต้น

3. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้

จากผลการวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนโรงเรียน
บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุม มีความเห็นดังนี้

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน
การเรียนรู้ในส่วนของ การวางแผน (Plan) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า “มีการ” ในแต่ละข้อ แก้ไข
เป็นวางแผนจัดโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และชี้แจง
การกำหนดนโยบายให้ครูผลิตใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน
การเรียนรู้ในส่วนของ การปฏิบัติตามแผน (Do) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า “มีการ” ในแต่ละข้อ
แก้ไขเป็นจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน
การเรียนรู้ และจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา
การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และมีข้อเสนอแนะให้
เพิ่มเติมในส่วนของแนวทางการบริหาร คือ จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมาให้ความรู้
อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน
การเรียนรู้ในส่วนของ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า
“มีการ” ในแต่ละข้อ แก้ไขเป็นตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/
กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และตรวจสอบ ติดตามผลการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน
การเรียนรู้ในส่วนของ การปรับปรุงพัฒนา (Act: A) มีการแก้ไข คือ ข้อ มีการประชุมเพื่อให้
ครูผู้สอนสะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ แก้ไขเป็น ประชุม
เพื่อให้ครูผู้สอนสะท้อนผลการใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดเป็น
แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไปและมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในส่วนของ
แนวทางการบริหาร คือ รายงานผลการใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุง
และพัฒนาต่อไป รวมทั้งยังมีข้อเสนอแนะในส่วนของบทบาทของผู้บริหาร/เงื่อนไข คือ ผู้บริหาร
ต้องมีความวิสัยทัศน์ที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการศึกษา ต้องมีความรู้

ความเข้าใจและให้ความสำคัญในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยผู้บริหารและครูต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการผลิต การจัดการ การพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยี และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนและเผยแพร่ความรู้ ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการผลิต การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้อย่างแพร่หลายในสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบของการคิดค้น จัดหา ผลิตสื่อ เครื่องมือ เทคนิควิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและองค์กร รวมทั้งต้องส่งเสริม สนับสนุนสร้างแรงจูงใจครู ให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการ ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และผู้บริหารต้อง นิเทศกำกับ ติดตาม ให้อาจารย์ผลิต และใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และรายงานผลการใช้ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

4. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากผลการวิจัยร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโรงเรียนบ้านแม่คอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้เข้าร่วม การประชุม มีความเห็นดังนี้

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในส่วนของการวางแผน (Plan) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า “มีการ” ในแต่ละข้อ แก้ไขเป็นวางแผน จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา และวางแผนจัดทำ โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในส่วน ของการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า “มีการ” ในแต่ละข้อ แก้ไขเป็นกำหนดให้ ครูใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ จัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่ง เรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือ กับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และมีข้อเสนอแนะ ให้เพิ่มเติมในส่วน of แนวทางการบริหาร คือ นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสิทธิภาพผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านสื่อสังคม แห่งการเรียนรู้อย่างเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในส่วนของการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า “มีการ” ในแต่ละข้อ แก้ไขเป็นแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการจัดการแหล่งเรียน และตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในส่วนของการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) มีการแก้ไข คือ ให้ตัดคำว่า “มีการ” ในข้อ มีการปรับปรุงพัฒนา สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้ แก้ไขเป็นปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของแนวทางการบริหาร คือ รายงานผลการใช้แหล่งเรียนรู้และ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งยังมีข้อเสนอแนะในส่วนของบทบาท ของผู้บริหาร/เงื่อนไข คือ ผู้บริหารและครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและความ จำเป็นที่ต้องใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่รอบตัวมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารและครูต้องร่วมกันวางแผน กำหนดแนวนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่ง การเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความ แตกต่างและหลากหลาย

หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้าน แม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ตามขั้นตอนการศึกษา 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังนี้

ผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคัดเลือกตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจึง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และเสนอผลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย การแปลผลค่าเฉลี่ย เกณฑ์การแปลความหมาย พิจารณาจากระดับค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสท์ (Best อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547, 267) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ผู้ศึกษาได้นำมาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดของการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency)

ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูล จากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอ
เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป นำเสนอดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	5	25.00
2. หญิง	15	75.00
รวม	20	100.00
อายุ		
1. ไม่เกิน 30 ปี	4	20.00
2. 31 - 40 ปี	11	55.00
3. 41 - 50 ปี	3	15.00
4. 51 ปี ขึ้นไป	2	10.00
รวม	20	100.00
วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	15	75.00
2. ปริญญาโท	5	25.00
3. สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00
รวม	20	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	5.00
2. ครู	19	95.00
รวม	20	100.00
อายุราชการ		
1. ไม่เกิน 5 ปี	6	30.00
2. 6 – 10 ปี	10	50.00
3. 11 - 15 ปี	1	5.00
4. 16 – 20 ปี	0	0.00
5. 21 - 25 ปี	1	5.00
6. 26 ปีขึ้นไป	2	10.00
รวม	20	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปีมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมามีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครู มากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00 และมีตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 6 – 10 ปีมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมามีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีอายุราชการ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 มีอายุราชการ 11 - 15 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และมีอายุราชการ 21 - 25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 1.2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ นำเสนอดังตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	2.45	0.51	น้อย
2	มีการประชุมวางแผนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	3.35	0.75	ปานกลาง
โดยรวม		2.90	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.90$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.51$) อยู่ในระดัมน้อย ส่วนสภาพการบริหารมีการประชุมวางแผนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ($\mu = 3.35$, $\sigma = 0.75$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	2.50	0.51	ปานกลาง
2	มีการส่งเสริม มีนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3.50	0.51	มาก
โดยรวม		3.00	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\mu = 2.50$, $\sigma = 0.51$) อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการส่งเสริม มีนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.51$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.15	0.37	น้อย
2	มีการจัดประชุม เพื่อนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้	2.25	0.44	น้อย
โดยรวม		2.20	0.07	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.20$, $\sigma = 0.07$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการจัดประชุม เพื่อนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ ($\mu = 2.25$, $\sigma = 0.44$) และแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 2.15$, $\sigma = 0.37$) อยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำหลักสูตรไปใช้	1.60	0.50	น้อย
2	มีการรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร	2.40	0.50	น้อย
3	นำผลการใช้หลักสูตร มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1.60	0.68	น้อย
โดยรวม		1.87	0.46	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.87$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพการบริหารมีการรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร ($\mu = 2.40$, $\sigma = 0.50$) จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำหลักสูตรไปใช้ ($\mu = 1.60$, $\sigma = 0.50$) และนำผลการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\mu = 1.60$, $\sigma = 0.68$) อยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA

สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
การวางแผน (Plan)	2.90	0.64	ปานกลาง
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.00	0.71	ปานกลาง
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)	2.20	0.07	น้อย
การปรับปรุงพัฒนา (Act: C)	1.87	0.46	น้อย
โดยรวม	2.49	0.55	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.49, \sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการบริหารที่มีค่าน้อย คือ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ($\mu = 2.20, \sigma = 0.07$) และการปรับปรุงพัฒนา ($\mu = 1.87, \sigma = 0.46$) และระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การวางแผน ($\mu = 2.90, \sigma = 0.64$) และการปฏิบัติตามแผน ($\mu = 3.00, \sigma = 0.71$)

ตอนที่ 1.3 ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน นำเสนอดังตารางที่

4.7-4.11

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการศึกษาถึงสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21	3.30	0.92	ปานกลาง
2	มีการศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู	3.85	0.81	มาก
โดยรวม		3.58	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.39$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการศึกษาถึงสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ($\mu = 3.30$, $\sigma = 0.92$) อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.81$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง	4.20	0.70	มาก
2	มีการจัดอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	3.85	0.59	มาก
3	มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	3.00	0.73	ปานกลาง
โดยรวม		3.68	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.68$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.73$) อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงและมีระดับการบริหารอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 2 ข้อ คือ สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.70$) และมีการจัดอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.59$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาตนเองของครู	3.10	0.85	ปานกลาง
2	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.20	0.83	ปานกลาง
โดยรวม		3.15	0.07	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.15$, $\sigma = 0.07$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.20$, $\sigma = 0.83$) และมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาตนเองของครู ($\mu = 3.10$, $\sigma = 0.85$) อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู	3.00	0.73	ปานกลาง
2	มีการนำปัญหาในการจัดการเรียนรู้มาสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.05	1.10	ปานกลาง
โดยรวม		3.03	0.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่าสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการนำปัญหาในการจัดการเรียนรู้มาสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.05$, $\sigma = 1.10$) และมีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.73$) อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA

สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
การวางแผน (Plan)	3.58	0.39	มาก
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.68	0.62	มาก
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)	3.15	0.07	ปานกลาง
การปรับปรุงพัฒนา (Act)	3.03	0.04	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.36$, $\sigma = 0.32$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ($\mu = 3.15$, $\sigma = 0.07$) และการปรับปรุงพัฒนา ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.04$) และระดับการบริหารที่มีค่ามาก คือ การวางแผน ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.39$) และการปฏิบัติตามแผน ($\mu = 3.68$, $\sigma = 0.62$)

ตอนที่ 1.4 ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ นำเสนอตารางที่ 4.12-4.16

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการวางแผนจัดโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้	3.00	0.73	ปานกลาง
2	มีการชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิตใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	2.80	0.95	ปานกลาง
โดยรวม		2.90	0.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.90$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการวางแผนจัดโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.73$) และมีการชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 2.80$, $\sigma = 0.95$) อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้	3.35	0.67	ปานกลาง
2	มีการจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.10	0.79	มาก
โดยรวม		3.73	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 3.35$, $\sigma = 0.67$) อยู่ในระดับปานกลาง และรายข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.79$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้	2.85	0.93	ปานกลาง
2	มีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี	2.45	0.60	ปานกลาง
โดยรวม		2.65	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.65$, $\sigma = 0.25$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 2.85$, $\sigma = 0.93$) และมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.60$) อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการประชุมเพื่อให้ครูผู้สอนสะท้อนผลการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	2.50	0.83	ปานกลาง
2	มีการนำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อ เทคโนโลยี มาวิเคราะห์ เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน	2.40	0.50	น้อย
โดยรวม		2.45	0.78	น้อย

จากตารางที่ 4.15 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act) ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการประชุมเพื่อให้ครูผู้สอนสะท้อนผลการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 2.50$, $\sigma = 0.83$) อยู่ในระดับปานกลาง และมีการนำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อ เทคโนโลยีมาวิเคราะห์ เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ($\mu = 2.40$, $\sigma = 0.50$) อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA

สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
การวางแผน (Plan)	2.90	0.14	ปานกลาง
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.73	0.53	มาก
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)	2.65	0.25	ปานกลาง
การปรับปรุงพัฒนา (Act)	2.45	0.78	น้อย
โดยรวม	2.93	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.93$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการบริหารที่มีค่าน้อย คือ การปรับปรุงพัฒนา ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.78$) และระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การวางแผน ($\mu = 2.90$, $\sigma = 0.14$) และการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ($\mu = 2.65$, $\sigma = 0.25$) ระดับการบริหารที่มีค่ามาก คือ การปฏิบัติตามแผน ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.53$)

ตอนที่ 1.5 ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเสนอตารางที่ 4.17-4.21

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.80	0.95	มาก
2	มีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.30	0.92	ปานกลาง
โดยรวม		3.55	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.35$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\mu = 3.30$, $\sigma = 0.92$) อยู่ในระดับปานกลาง และรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\mu = 3.80$, $\sigma = 0.95$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการกำหนดให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.05	1.10	ปานกลาง
2	มีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.95	0.60	มาก
3	มีการจัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้	2.50	1.15	ปานกลาง
โดยรวม		3.17	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่าสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการกำหนดให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\mu = 3.05$, $\sigma = 1.10$) และมีการจัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 2.50$, $\sigma = 1.15$) อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.95$, $\sigma = 0.60$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	2.15	0.37	น้อย
2	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.10	0.64	น้อย
โดยรวม		2.13	0.04	น้อย

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล (Check) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.13$, $\sigma = 0.04$) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า สภาพการบริหารมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 2.15$, $\sigma = 0.37$) และมีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\mu = 2.10$, $\sigma = 0.64$) อยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
1	จัดให้มีการนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.60	0.88	ปานกลาง
2	มีการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้	3.85	0.75	มาก
โดยรวม		3.23	0.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act) ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.23$, $\sigma = 0.10$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดให้มีการนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\mu = 2.60$, $\sigma = 0.88$) อยู่ในระดับปานกลาง และรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.75$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA

สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
การวางแผน (Plan)	3.55	0.35	มาก
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.17	0.64	ปานกลาง
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)	2.13	0.04	น้อย
การปรับปรุงพัฒนา (Act)	3.23	0.10	ปานกลาง
โดยรวม	3.02	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.02$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการบริหารที่มีค่าน้อย คือ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ($\mu = 2.13$, $\sigma = 0.04$) และระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การปฏิบัติตามแผน ($\mu = 3.17$, $\sigma = 0.64$) และการปรับปรุงพัฒนา ($\mu = 3.23$, $\sigma = 0.10$) และระดับการบริหารที่มีค่ามาก คือ การวางแผน ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.35$)

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน
บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้			
การวางแผน (Plan)	2.90	0.64	ปานกลาง
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.00	0.71	ปานกลาง
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)	2.20	0.07	น้อย
การปรับปรุงพัฒนา (Act)	1.87	0.46	น้อย
โดยรวม	2.49	0.55	น้อย
ด้านครูผู้สอน			
การวางแผน (Plan)	3.58	0.39	มาก
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.68	0.62	มาก
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)	3.15	0.07	ปานกลาง
การปรับปรุงพัฒนา (Act)	3.03	0.04	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.32	ปานกลาง
ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้			
การวางแผน (Plan)	2.90	0.14	ปานกลาง
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.73	0.53	มาก
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)	2.65	0.25	ปานกลาง
การปรับปรุงพัฒนา (A-Act)	2.45	0.78	น้อย
โดยรวม	2.93	0.56	ปานกลาง
ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
การวางแผน (Plan)	3.55	0.35	มาก
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.17	0.64	ปานกลาง
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)	2.13	0.04	น้อย

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้	μ (N = 20)	σ	ระดับ การบริหาร
ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
การปรับปรุงพัฒนา (Act)	3.23	0.10	ปานกลาง
โดยรวม	3.02	0.62	ปานกลาง
โดยรวมทั้ง 4 ด้าน	2.95	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีระดับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.95$, $\sigma = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เมื่อเรียงค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ($\mu = 3.36$, $\sigma = 0.32$) มีระดับ การบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\mu = 3.02$, $\sigma = 0.62$) มีระดับการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 2.93$, $\sigma = 0.56$) มีระดับการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง และด้านหลักสูตรและสาระ การเรียนรู้ ($\mu = 2.49$, $\sigma = 0.55$) มีระดับการบริหารอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตอนที่ 1.6 ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอ เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอตารางที่ 4.23-4.26

ตารางที่ 4.23 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระ การเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้	จำนวน (คน)
1. การจัดทำหลักสูตรไม่ครอบคลุมกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	15
2. การบริหารวิชาการ ขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและ สาระการเรียนรู้	12
3. การดำเนินการใช้หลักสูตร ไม่มีการตรวจสอบ ติดตามอย่างต่อเนื่อง	10
4. ขาดการวิเคราะห์ผล ประเมินผลการใช้หลักสูตร การจัดเนื้อหา สาระ กิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	8

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาการบริหารจัดการเรียนรู้โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA พบปัญหา ดังนี้ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรไม่ครอบคลุมกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($f = 15$) การบริหารวิชาการ ขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ($f = 12$) การดำเนินการใช้หลักสูตรไม่มีการตรวจสอบ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ($f = 10$) และขาดการวิเคราะห์ผล ประเมินผลการใช้หลักสูตร การจัดเนื้อหา สาระกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($f = 8$)

ตารางที่ 4.24 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้	จำนวน (คน)
1. ครูไม่ปรับตัว ยึดติดกับวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบครูบอกและเล่า ให้ข้อมูล เป็นต้น	12
2. ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการสอน อย่างเช่น งานการเงิน งานพัสดุ งานธุรการของโรงเรียนและโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายเพิ่มเติม ทำให้ครูต้องแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไปทำงานเหล่านั้น และทำให้งานการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักถูกลดความสำคัญลงไป ส่งผลทำให้การจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่	10
3. ขาดการสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง	8

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาการบริหารจัดการเรียนรู้โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA พบปัญหา ดังนี้ ครูไม่ปรับตัว ยึดติดกับวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบครูบอกและเล่าให้ข้อมูล เป็นต้น ($f = 12$) ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการสอน เช่น งานการเงิน งานพัสดุ งานธุรการของโรงเรียนและโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายเพิ่มเติม ทำให้ครูต้องแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไปทำงานเหล่านั้น ทำให้งานการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักถูกลดความสำคัญลงไป ส่งผลทำให้การจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ ($f = 10$) และขาดการสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง ($f = 8$)

ตารางที่ 4.25 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยี
ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่คอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัด
เชียงใหม่

ประเด็นปัญหา ในการบริหารการจัดการเรียนรู้	จำนวน (คน)
1. สถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี	11
2. ครูบางส่วนขาดทักษะ ประสบการณ์หรือความชำนาญในการใช้สื่อ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	9
3. ครูนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย	7
4. สถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ไม่ เพียงพอ ต่อความต้องการ และที่มีอยู่บางส่วนอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ได้แก่ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ นักเรียนจึงไม่สามารถศึกษาหาความรู้ จากอินเทอร์เน็ตได้เต็มที่	5

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่คอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA พบปัญหา ดังนี้ สถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี ($f = 11$) ครูบางส่วนขาดทักษะ ประสบการณ์หรือความชำนาญในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($f = 9$) ครูนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย ($f = 7$) และสถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และที่มีอยู่บางส่วนอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ได้แก่ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ นักเรียนจึงไม่สามารถศึกษาหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตได้เต็มที่ ($f = 5$)

**ตารางที่ 4.26 ความถี่ของประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่**

ประเด็นปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนรู้	จำนวน (คน)
1. ครูผู้สอนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่หลากหลายกับชีวิตจริงน้อย	13
2. ครูผู้สอนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่รอบตัวมาประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนรู้น้อย	11
3. โรงเรียนขาดการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้นักเรียน	9
4. สถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	7

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาการบริหารจัดการการเรียนรู้โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA พบปัญหา ดังนี้ ครูผู้สอนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่หลากหลายกับชีวิตจริงน้อย ($f = 13$) ครูผู้สอนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่รอบตัวมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย ($f = 11$) โรงเรียนขาดการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้นักเรียน ($f = 9$) และสถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($f = 7$)

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ฉบับจริง ดังตารางที่ 4.27-4.30

เป้าหมาย โรงเรียนมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 4.27 แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน
บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การวางแผน (Plan: P)	1. ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2. ประชุมวางแผนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3. วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1. ผู้บริหารและครูต้องมีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของโรงเรียน เปิดใจยอมรับหลักสูตรใหม่ ๆ รู้จักนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเหมาะสมกับยุคปฏิรูปการศึกษา 2. ผู้บริหารและครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
การปฏิบัติ ตามแผน (Do: D)	4. จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร มาให้ความรู้ เรื่อง การจัดทำหลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 5. ส่งเสริม มีนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3. ผู้บริหารต้องอำนวยความสะดวกในการจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร รวมทั้งจัดหาคู่มือ เอกสาร เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล (Check: C)	6. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอก สถานศึกษา 7. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 8. จัดประชุม เพื่อตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ 9. ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการ ใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4. ผู้บริหารและครูต้องมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการหลักสูตรให้ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่ขั้นตอน การวางแผนเตรียมความพร้อม การจัดทำหลักสูตร การดำเนินการใช้ หลักสูตร นิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มี ความทันสมัย ตลอดจนร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาและร่วมพัฒนาอย่าง จริงจัง
การ ปรับปรุง พัฒนา (Act: C)	10. วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนา ให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีอย่าง น้อยปีละครั้ง 11. จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำ หลักสูตรไปใช้ 12. รายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร 13. นำผลการใช้หลักสูตร มาปรับปรุงและ พัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21	

เป้าหมาย ครูสามารถสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4.28 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/ เงื่อนไข
การวางแผน (Plan)	1. จัดให้มีการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 2. ศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู 3. วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม พัฒนาครู	1. ผู้บริหารและครูต้องสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารต้องส่งเสริม กระตุ้นครูให้มีความกระตือรือร้นในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและนำมากำหนดเป็น
การปฏิบัติ ตามแผน (Do)	4. สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง 5. จัดอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 6. สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 7. จัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน 8. หาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ	แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของตนเอง พัฒนาทักษะและวิทยาการให้ทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ได้เด็กที่มีความรู้ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมไทยและสังคมโลกต้องการ

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล (Check: C)	9. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ 10. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม พัฒนาครู 11. ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่องและแก้ไข ในการพัฒนาต่อไป 12. ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการ จัดการเรียนรู้	3. ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุนครู สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ สร้าง การทำงานเป็นทีมของครูและผู้บริหาร เพื่อพัฒนาผู้เรียน 4. ผู้บริหารต้องส่งเสริม กระตุ้นครูถึง ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองอยู่ เสมอ รู้จักนำเทคนิควิธีการสอนแนว ใหม่ และนำความรู้จากการอบรม พัฒนาตนเองมาใช้กับนักเรียนให้ได้มาก ที่สุด 5. ผู้บริหารต้องวางแผน รู้จักกระจาย งานและลดภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่ เกี่ยวกับการสอนของครูให้น้อยลง เพราะทำให้บทบาทในฐานะครูผู้สอน ลดน้อยลง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการ ทำงานลดลง โดยต้องคอยนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครู 6. ผู้บริหารต้องเสริมสร้างขวัญและ กำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โดย นำผลการพัฒนาตนเองของครูมา พิจารณาให้รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ หรือนำผลการพัฒนาไปใช้ ในเรื่องอื่น ๆ เช่น ปัจจัยด้านการชมเชย มอบรางวัล การเลื่อนตำแหน่ง การ เลื่อนเงินเดือน เป็นต้น

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การ ปรับปรุง พัฒนา (Act: C)	13. จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการ พัฒนาตนเองของครู 14. นำผลการพัฒนาตนเองของครูมา วิเคราะห์และพัฒนาต่อไป 15. นำปัญหาในการจัดการเรียนรู้มา สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้	

เป้าหมาย ครูมีความสามารถในการผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และสร้างเครือข่ายเผยแพร่ความรู้

ตารางที่ 4.29 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การวางแผน (Plan)	- วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ - ชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	- ผู้บริหารและครูต้องสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันในการนำสื่อและเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการการเรียนรู้ - ผู้บริหารและครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความสำคัญในเรื่องของเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ - ผู้บริหารและครูต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการผลิต การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้อย่างแพร่หลายในสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบของการคิดค้น จัดหา ผลิตสื่อ เครื่องมือ เทคนิควิธีการ อย่างหลากหลาย โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและองค์กร
การปฏิบัติตามแผน (Do)	- จัดสรรงบประมาณเพื่อให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ - จัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา - จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมาให้ความรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	ผู้บริหารและครูต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี และสร้างเครือข่ายเผยแพร่ความรู้ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล (Check)	6. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ 7. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตาม โครงการ/กิจกรรม สื่อและ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการ เรียนรู้ 8. ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สื่อและเทคโนโลยี	5. ผู้บริหารจำเป็นต้องให้การสนับสนุน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็นอย่าง เพียงพอ เพื่อส่งเสริมพัฒนาครูให้มี สมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 6. ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุนสร้าง แรงจูงใจให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและ สร้างสรรค์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของ สังคมในศตวรรษที่ 21 โดยนำความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีมาสร้าง นวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่ง เป็นการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีสมรรถนะ ครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 และเป็นประ โยชน์ต่อการจัดการ เรียนรู้ในสถานศึกษา 7. ผู้บริหารต้องมีการส่งเสริม กระตุ้นให้ครู เกิดการเรียนรู้การศึกษาด้วยตนเองผ่าน ช่องทางเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ทักษะ การสร้างสื่อ นวัตกรรม บทเรียนด้วย วิธีทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และ เข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การปรับปรุงพัฒนา (Act)	9. ประชุมเพื่อให้ครูผู้สอนสะท้อนผลการใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป 10. นำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาวิเคราะห์เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน 11. รายงานผลการใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป	

เป้าหมาย โรงเรียนมีผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลาย

ตารางที่ 4.30 แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เจ้าหน้าที่
การวางแผน (Plan)	- วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา - วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ผู้บริหารและครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่รอบตัวมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้
การปฏิบัติ ตามแผน (Do)	- กำหนดให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ - จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ - จัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ - ประสานความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ - นำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านสื่อสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก	- ผู้บริหารและครูต้องร่วมกันวางแผน กำหนดแนวนโยบายที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลาย และส่งเสริมครุมีผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลายอย่างชัดเจน - ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างชัดเจน และมีการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลาย - ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลาย

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ขั้นตอน	แนวทางการบริหาร	บทบาทของผู้บริหารและครู/เงื่อนไข
การตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล (Check)	8. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่ง เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการ จัดการเรียนรู้ โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม 9. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 10. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	
การปรับปรุง พัฒนา (Act)	11. จัดให้มีการนำเสนอผลงาน/ นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 12. ปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมและ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมาะ ต่อการจัดการเรียนรู้ 13. รายงานผลการใช้แหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป	

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

สรุปผลการวิจัย

สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านครูผู้สอน องค์ประกอบด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และองค์ประกอบด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ละองค์ประกอบจะประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจร PDCA สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ระดับการบริหารที่มีค่าน้อย คือ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) และการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) และระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การวางแผน (Plan: P) และการปฏิบัติตามแผน (Do: D) ส่วนปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรไม่ครอบคลุมกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การบริหารวิชาการขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ การดำเนินการใช้หลักสูตรไม่มีการตรวจสอบ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ขาดการวิเคราะห์ผล ประเมินผลการใช้หลักสูตร การจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.2 ด้านครูผู้สอน สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) และการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) และระดับการบริหารที่มีค่ามาก คือ การวางแผน (Plan: P) และการปฏิบัติตามแผน (Do: D) ส่วนปัญหาที่พบ คือ ครูไม่ปรับตัว ยึดติดกับวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบครูบอกและเล่าให้ข้อมูล เป็นต้น ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการสอน เช่น งานการเงิน งานพัสดุ งานธุรการของโรงเรียน และโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายเพิ่มเติม ทำให้ครูต้องแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไปทำงานเหล่านั้น ทำให้งานการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักถูกลดความสำคัญลงไป ส่งผลทำให้การจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ และครูขาดการสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการบริหารที่มีค่าน้อย คือ การปรับปรุงพัฒนา (Act: A) และระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การวางแผน (Plan: P) และการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) ระดับการบริหารที่มีค่ามาก คือ การปฏิบัติตามแผน (Do: D) ส่วนปัญหาที่พบ คือ สถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี ครูบางส่วนขาดทักษะ ประสบการณ์หรือความชำนาญในการใช้สื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย และสถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และที่มีอยู่บางส่วนอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ได้แก่ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ นักเรียนจึงไม่สามารถศึกษาหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตได้เต็มที่

1.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการบริหารที่มีค่าน้อย คือ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) และระดับการบริหารที่มีค่าปานกลาง คือ การปฏิบัติตามแผน (Do: D) และการปรับปรุงพัฒนา (Act: A) และระดับการบริหารที่มีค่ามาก คือ การวางแผน (Plan: P) ส่วนปัญหาที่พบ คือ ครูผู้สอนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่หลากหลายกับชีวิตจริงน้อย ครูผู้สอนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่รอบตัวมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย โรงเรียนขาดการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่นักเรียน

และสถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นข้อมูลที่สรุปจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สรุปดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ คือ ผู้บริหารต้องประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประชุมวางแผนการวิเคราะห์หลักสูตร วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาให้ความรู้แก่ครู และส่งเสริม มีนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอกสถานศึกษา ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม และผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีและทันสมัยอย่างน้อยปีละครั้ง โดยจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำหลักสูตรไปใช้ และรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.2 ด้านครูผู้สอน แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ คือ ผู้บริหารต้องประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู และวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม พัฒนาครู โดยสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน และสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และมีการจัดหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม พัฒนาครู ผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และผลการพัฒนาดตนเองของครูอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่องนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาดตนเองของครู และนำผลการพัฒนาดตนเองของครูมาวิเคราะห์และพัฒนาดต่อไป รวมทั้งนำปัญหาในการจัดการเรียนรู้มาสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ คือ ผู้บริหารต้องประชุมวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ จัดสรรงบประมาณให้ครูผลิต พัฒนาลือและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รวมทั้งจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมาให้ความรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม และผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี ประชุมเพื่อให้ครูสะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป และนำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาวิเคราะห์เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และรายงานผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ คือ ผู้บริหารประชุมวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กำหนดให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ และประสานความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ผลงาน/ นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านสื่อสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการ

จัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม และผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้ และรายงานผลการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

จากการวิจัยแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับน้อย สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำหลักสูตรไปใช้ และนำผลการใช้หลักสูตร มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของคำเป็ง รดสีดา (2550) วิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนาจันศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนต้องตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตร เพื่อจะได้มีหลักสูตรที่มีคุณภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของนพวรรณ อินตะวงศ์ (2555) วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน มีระดับการปฏิบัติน้อย ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงานล่าช้า ขาดการประสานงาน ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบหลักสูตร ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง มีการประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรแต่ไม่ต่อเนื่องและไม่นำผลการประชุมไปปรับปรุงพัฒนา รวมทั้งบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรและบทบาทหน้าที่ และได้รับงบประมาณจำกัด ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงใจ ไชยลังการ (2558) วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ

หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อนได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมโดยการสร้างความตระหนักแก่ครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการรายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รวมไปถึงนำข้อมูลและปัญหาจากการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านครูผู้สอน สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งครูไม่ปรับตัว ยึดติดกับวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการสอน จึงทำให้มีภาระงานมาก ส่งผลให้ครูขาดการประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู ดังนั้น ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นที่ต้องกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และผู้บริหารต้องสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมกระตุ้นครูให้รู้จักนำเทคนิควิธีการสอนแนวใหม่ และนำความรู้จากการอบรมพัฒนาตนเองมาใช้กับผู้เรียนให้ได้มากที่สุด รู้จักการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของทิสนา แคมมณี (2557) กล่าวว่าครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการพัฒนางานประจำตนร่วมกับเพื่อนครูอย่างต่อเนื่องโดยการเรียนรู้ขณะปฏิบัติงานจะทำให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2561) เรื่อง การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี 2559 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมาก ผลการกำกับติดตามและประเมินผล พบว่า เครือข่ายมีความรู้ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนวิชาชีพเพิ่มขึ้น จุดกำเนิดมาจากความเชี่ยวชาญของผู้นำเครือข่าย จัดระบบการทำงาน

ด้วยผู้บริหารเครือข่าย จัดการแบบมีโครงสร้าง มีสัมพันธภาพทางบวก ปัจจัยที่สำเร็จ คือเข้าใจตรงกัน รับรู้ร่วมกัน พร้อมเปลี่ยนทัศนคติ เปิดรับสิ่งใหม่ และมีเป้าหมายชัดเจน

1.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ มีการนำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อ เทคโนโลยีมาวิเคราะห์ เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีของทางโรงเรียนมีมาก ส่งผลให้สถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี และขาดการนำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อ เทคโนโลยีมาวิเคราะห์ เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารจึงไม่ควรละเลยหรือมองข้ามคุณค่าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ควรนำมาปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ใช้ในการพัฒนางาน พัฒนาครูให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการผลิต การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้อย่างแพร่หลายในสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบของการคิดค้น จัดหา ผลิตสื่อ เครื่องมือ เทคนิควิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและองค์กร ซึ่งผู้บริหารและครูต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนและเผยแพร่ความรู้ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านสื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็นอย่างเพียงพอ และต้องส่งเสริม สนับสนุนสร้างแรงจูงใจครู ให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังจะเห็นได้จากหมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการสนับสนุนให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และให้ความสำคัญในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ตอบสนองต่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ด้วยเหตุนี้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าผู้บริหารมีแนวทางการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีก็จะนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ และสอดคล้องกับผล

การศึกษาของอภิญญา รัตนโกเมศ (2552) เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า แนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ด้านบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีแนวทางการดำเนินการ คือ ให้ความรู้แก่บุคลากร ประชุมระดมสมอง จัดทำโครงการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง นิเทศ ติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน และเผยแพร่สื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งานทั้งในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอน

1.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีของทางโรงเรียนมีมาก ส่งผลให้สถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นทางผู้บริหารและครูต้องร่วมกันวางแผน กำหนดแนวนโยบายที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลาย มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนด แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชัดเจน มีการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ สร้างผลงาน/ นวัตกรรมที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลายอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้และนำแนวทางแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารต้อง สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับติดตาม และ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง บุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

2.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ คือ ควรประชุมวางแผนวิเคราะห์หลักสูตร จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาอบรมให้ความรู้แก่ครู ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอกสถานศึกษา วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่ดีและทันสมัยอย่างน้อยปีละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงใจ ไชยลังการ (2558) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมโดยการสร้างความตระหนักแก่ครู ให้ความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการรายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รวมไปถึงนำข้อมูลและปัญหาจากการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ (2558) เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 และควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย

2.2 ด้านครูผู้สอน คือ ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน จัดหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) พยายามที่จะแก้ปัญหาในด้านการพัฒนาครู เพื่อให้ครูมีสมรรถนะเพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ เนื่องจากครูเป็นบุคลากรที่สำคัญของการศึกษา และมีส่วนในการพัฒนาสังคม ครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้ ให้ความรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถสื่อสาร ความคิด แก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิตรวมทั้ง

มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย รักชาติ และการพัฒนาครูจึงเป็นทั้งการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทั้งสมรรถนะของครูผู้สอน และพัฒนาผู้เรียนไปในเวลาเดียวกัน การสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อสังคมได้นั้น ครูผู้สอน จะต้องมีความพร้อมโดยการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องจากความร่วมมือในการทำงาน เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (วิจารณ์ พานิช, 2555) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) เรื่อง การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนวิชาชีพเพิ่มขึ้น มีการจัดระบบการทำงานแบบเครือข่าย มีสัมพันธภาพทางบวก ปัจจัยที่สำเร็จ คือเข้าใจตรงกัน รับรู้ร่วมกัน พร้อมเปลี่ยนทัศนคติ เปิดรับสิ่งใหม่ และมีเป้าหมายชัดเจน

2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ คือ ครอบบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของทิพวัลย์ นนทเกท (2559) เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาครูด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาของวรลักษณ์ คำหว่าง (2560) เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ครอบบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนาให้วิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้และส่งเสริมทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เรียนรู้โดยปฏิบัติ (Learning by Doing) โดยเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และผลิต สร้างผลงานผ่านระบบเครือข่าย และมีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยี และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวชิระ ใจมัน (2561) เรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี กำกับติดตามการใช้เทคโนโลยี ในการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ควรวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของมาลาญา วิจันทร์ (2552) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม

ของชุมชนในการจัดแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางคาม ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ได้จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้กับปราชญ์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาในท้องถิ่น จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ได้ศึกษาและฝึกงานโดยเชิญวิทยากร แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคลมาให้ความรู้แก่นักเรียน จัดให้นักเรียนร่วมกิจกรรมงานประเพณีท้องถิ่น จัดให้นักเรียนสำรวจศึกษานอกสถานที่ ซึ่งในการจัดแหล่งเรียนรู้นั้น ได้จัดให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการศึกษาของคำ วงศ์เทพ (2554) เรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า โรงเรียนมีแนวนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยจัดทำเป็นแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียนทุกปีการศึกษา มีการกำหนดให้ครูและนักเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมที่ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดแหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน และมีการบันทึกผลการใช้แหล่งเรียนรู้ มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และมีการประชุมครูวิเคราะห์ผลการใช้แหล่งเรียนรู้และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ควรจัดอบรมโดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาให้ความรู้ เรื่อง การจัดทำหลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. ควรวิเคราะห์ความจำเป็นเพื่อกำหนดเป็นแผนพัฒนาครู และจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอนแนวใหม่
3. ควรจัดทำคลังความรู้ที่เกิดจากกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
4. ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลงานการผลิตและใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ผลงาน/นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคู่มือ และประเมินผลการใช้คู่มือการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. ควรมีการวิจัยถึงวิธีการการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป
3. ควรพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2547). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เจียมทอง ศิริแสงเลิศ. (2556). *การบริหารการจัดการเรียนรู้ ในเอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการและบริหารองค์การทางการศึกษา หน่วยที่ 6*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- คำ วงศ์เทพ. (2554). *เรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- คำเป็ง รดสีดา. (2550). *สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนาจานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5* (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- จันทราณี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บั๊ค พอยท์.
- จรัส นองมาก. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ การพิมพ์.
- ชมภูนุช สุภาพล. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ชุดิพงศ์ สุกปาน. (2551). *การบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2* (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2559, เมษายน-มิถุนายน). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 13(61), 11-20.
- ดวงใจ ไชยลังการ. (2558). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1. (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- ดวงสมร โพธิ์อยู่. (2553). การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ. (ภาคนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- ทัศนีย์ พันธุ์กาหลง. (2545). “ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ “พาหุเรียนรู้บนความมั่นใจ”. กรุงเทพฯ: อรรถผลการพิมพ์
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559, มกราคม-มิถุนายน). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(1), 47-56.
- ทศนา แยมมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แยมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ทศนา แยมมณี. (2557). ปลุกโลกการสอนให้มีชีวิตสู่ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- ธีรพงศ์ ทับอินทร์. (2558). การใช้วงจรเดมมิง (PDCA) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). ไม้ค้อยบริหาร. เชียงใหม่: ออเรนจ์ กรู๊ป ดีไซน์.

- นภเรณู สัญจรักษ์ธีระฐิติ. (2557). การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการด้วย Focus Group. สืบค้นจาก <https://stang.sc.mahidol.ac.th /kb/?p=426>
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2555). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวพรรณ อินตะวงศ์. (2555). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงส์ และคนอื่น ๆ. (2545). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- นันทพร ปัญญาสูง. (2558). การบริหารงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านอรุโณทัย จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ประสิทธิ์ ตันมี. (2551). การพัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจร PDCA ของโรงเรียนบ้านวังรวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์).
- พรสวรรค์ ศิริวัฒน์. (2552). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยใช้หลักการบริหารวงจร PDCA โรงเรียนบ้านโชนาสาม อำเภอปราสาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนคร เขต 3. (ปริญญานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พันธณี วิหคโต. (2545, พฤษภาคม). การวิจัยเพื่อปฏิรูปการเรียนการสอน. วารสารวิชาการ, 6(9), 77-79.
- พิชิต ฤทธิงกูญ. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แฮสส์ ออฟเคอร์มีส์.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มรกต วงษ์เนตร. (2558, มกราคม-เมษายน). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียนโดยใช้หลักการบริหารวงจรเดิมมิ่งในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

- พระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(1), 1-14.
- มาลา ยา วิจันทร์. (2552). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางคาม ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- มาลี ประเสริฐเมธ. (2552). การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- มุกิตา ไหลหรั่ง. (2557). สมรรถนะด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารกรณีศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- รังสรรค์ แสงแก้ว. (2557, มกราคม-มิถุนายน). แนวทางพัฒนาการบริหารงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 6(1), 102-113.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561, มกราคม-เมษายน). การกำกับติดตามและประเมินผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี 2559. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(1), 2099-2115.
- วชิระ ใจมั่น. (2561, มกราคม-มิถุนายน). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2. วารสารบัณฑิตวิจัย, 9(1), 131-147.
- วรพงศ์ บงกชสุมาลย์. (2560, มกราคม-เมษายน). การบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คง

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 10(1), 185-208.
- วรลักษณ์ คำหว่าง. (2560, มกราคม-มิถุนายน). แนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 6(1), 129-138.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วีระ พลอยครบุรี. (2545). ประเด็นการปฏิรูปการเรียนรู้ใน ไพฑูรย์ สินดารัตน์ ปฏิรูปการศึกษา แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ศุภกร เนตรผา. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 10(2), 135-152.
- ศุภาวดี ดีอินทร์. (2552). การพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา: โรงเรียนวัดลาดกระโหง. พระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- สมเกียรติ อินทสิงห์. (2559). เอกสารประกอบการสอน กระบวนวิชา 100206 การจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2550). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สมาน อัสวภูมิ. (2557). *การบริหารสถานศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ (ฉบับปรับปรุง)*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 6(1), 214-226.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (2560). *รายงานข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560*. เชียงใหม่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดและวิธีการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช สารานุกรม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). เทคโนโลยีการเรียนรู้ของไทยในปี 2553. กรุงเทพฯ: ทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ: สหภาพสื่อและการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง 2552-2561. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ ปี 2560-2579. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สุไรยา จินารง. (2554). การศึกษาทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- อภิญญา รัตนโกเมศ. (2552, ตุลาคม-ธันวาคม). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 32(4), 180-191.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อุไรวรรณ ทองเหม. (2557). การประเมินโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนทางใต้ ระยะที่ 3: กรณีศึกษากลุ่มผู้ผลิตในสังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- Knowles, S. M. (1975). Self-directed learning: A guide for learners and teachers. New York: Follett.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสุวรรณณี กันทะปิง	
วัน เดือน ปีเกิด	10 พฤศจิกายน 2525	
ที่อยู่ปัจจุบัน	22 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองแฝก อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ 50140	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548	ครุศาสตรบัณฑิต (เคมี) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2548 - 2555	ครูเอกชน โรงเรียนช่องฟ้าซินเชิงวานิชบำรุง ตำบลหนองฝ้าง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2555 - 2557	ครูผู้ช่วย โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
	พ.ศ. 2557 - 2558	ครูคศ.1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
	พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน	ครูคศ.1 โรงเรียนบ้านแม่กอนใน ตำบลทุ่งข้าวพวง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
		สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา หมีนแจ่ม	อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์ ดร.เขาวทิวา นามคุณ	อาจารย์ผู้สอน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
3. อาจารย์นิตยา มูลปิ่นใจ	อาจารย์ผู้สอน คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของร่างแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1. นายพนพล โป่งอ้าย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
2. นายจิรศักดิ์ คนสอาด	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
3. นายระเบียบ ขาวคม	ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
4. นางดารณี ตามัน	ครูชำนาญการโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
5. นางนิตกุล ชัยพิพัฒน์	ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
6. นางสาวสิริวิมล พวงมาลา	ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
7. นางสาวนุชนาถ มายศศักดิ์	ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
8. นางสาวรัตติกุล ดวงคำ	ครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

ภาคผนวก ข

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๖๐(๒๗)

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา หมีนแจ่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวณิ กัณปะปิง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรหม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฏฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๖๐๘๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.เยาวทิศา นามคุณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ กัณหะปิง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรหม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฏฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๐๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์นิตยา มุลปินใจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวณิ กัณหะบึง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ กันทะปิง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรหม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยกำหนดทดลองใช้เครื่องมือใน ระหว่างวันที่ ๕-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัง พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๖๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาววรรณิ์ กันทะปิง นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”
โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรหม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือ
เพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยกำหนดทดลองใช้เครื่องมือใน ระหว่างวันที่ ๕-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฏฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๙๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง

จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ ก้นทะปิง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๕-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง

จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นายนพดล โป่งอ้าย
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ กันทะปิง นักศึกษาระดับ
ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”
โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสงใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์
ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่าน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่กอนใน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ กัณหะปิง นักศึกษาระดับ
ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”
โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์
ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่าน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนิษฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นายระเบียบ ขาวคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ กันทะปิง นักศึกษาระดับ
ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”
โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์
ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่าน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนรินทร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นางดารณี ตามัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ **นางสุวรรณี กันทะปิง** นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”** โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนรินทร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นางนิติกุล ชัยพิพัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ ก้นทะปิง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นางสาวสิริวิมล พวงมาลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาววรรณิ กันทะปิง นักศึกษาระดับ
ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”
โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์
ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่าน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นางสาวรัตติกุล ดวงคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวรณิ ก้นทะปิง นักศึกษาระดับ
ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”
โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์
ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่าน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/ว.๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้
ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นางสาวนุชนาถ มายาคักดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารร่างแนวทางการบริหาร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ **นางสุวรรณณี กันทะปิง** นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่”** โดยมี อาจารย์ ดร.สายฝน แสนใจพรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเชิญร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหาร ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ภาคผนวก ค

เครื่องมือเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

3. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ละองค์ประกอบจะประกอบด้วยคำถามตามวงจร PDCA

ตอนที่ 3 ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

4. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อ และตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด เนื่องจากข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ และสรุปเป็นภาพรวมของการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

5. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะเป็นความลับและจะนำไปใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ไม่เกิน 30 ปี

☐ 31 - 40 ปี

☐ 41 - 50 ปี

☐ 51 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ สูงกว่าปริญญาโท

4. ตำแหน่ง

☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา

☐ ครู

5. อายุราชการ

☐ ไม่เกิน 5 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 15 ปี

☐ 16 - 20 ปี

☐ 21 - 25 ปี

☐ 26 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดอ่านคำถามแต่ละข้อโดยละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการบริหารที่ตรงกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว
เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้						
การวางแผน (Plan: P)						
1	สถานศึกษาของท่านมีการจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21		✓			

คำอธิบาย จากตัวอย่างที่มีเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน 4 หมายถึง สถานศึกษามีการจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้						
การวางแผน (Plan: P)						
1	สถานศึกษาของท่านมีการจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
2	สถานศึกษาของท่านมีการประชุมวางแผนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร					
การปฏิบัติ (Do: D)						
3	สถานศึกษาของท่านมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
4	สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริม มีนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร					
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)						
5	สถานศึกษาของท่านมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
6	สถานศึกษาของท่านมีการจัดประชุม เพื่อนิเทศติดตามการนำหลักสูตรไปใช้					
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)						
7	สถานศึกษาของท่านมีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำหลักสูตรไปใช้					
8	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร					

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหาร					
		5	4	3	2	1	
ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้							
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)							
9	สถานศึกษาของท่านมีการนำผลการใช้หลักสูตร มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21						
ด้านครูผู้สอน							
การวางแผน (Plan: P)							
10	สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาถึงสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21						
11	สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู						
การปฏิบัติ (Do: D)							
12	สถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง						
13	สถานศึกษาของท่านมีการจัดอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้						
14	สถานศึกษาของท่านมีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้						
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)							
15	สถานศึกษาของท่านมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาตนเองของครู						
16	สถานศึกษาของท่านมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้						

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหาร					
		5	4	3	2	1	
ด้านครูผู้สอน							
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)							
17	สถานศึกษาของท่านมีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู						
18	สถานศึกษาของท่านมีการนำปัญหาในการจัดการเรียนรู้มาสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้						
ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้							
การวางแผน (Plan: P)							
19	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนจัดโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้						
20	สถานศึกษาของท่านมีการชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้						
การปฏิบัติ (Do: D)							
21	สถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้						
22	สถานศึกษาของท่านมีการจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา						
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)							
23	สถานศึกษาของท่านมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้						

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
24	สถานศึกษาของท่านมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี					
ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้						
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)						
25	สถานศึกษาของท่านมีการประชุมเพื่อให้ครูผู้สอนสะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้					
26	สถานศึกษาของท่านมีการนำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อ เทคโนโลยีมาวิเคราะห์ เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน					
ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น						
การวางแผน (Plan: P)						
27	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา					
28	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
การปฏิบัติ (Do: D)						
29	สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
30	สถานศึกษาของท่านมีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
31	สถานศึกษาของท่านมีการจัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้					

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

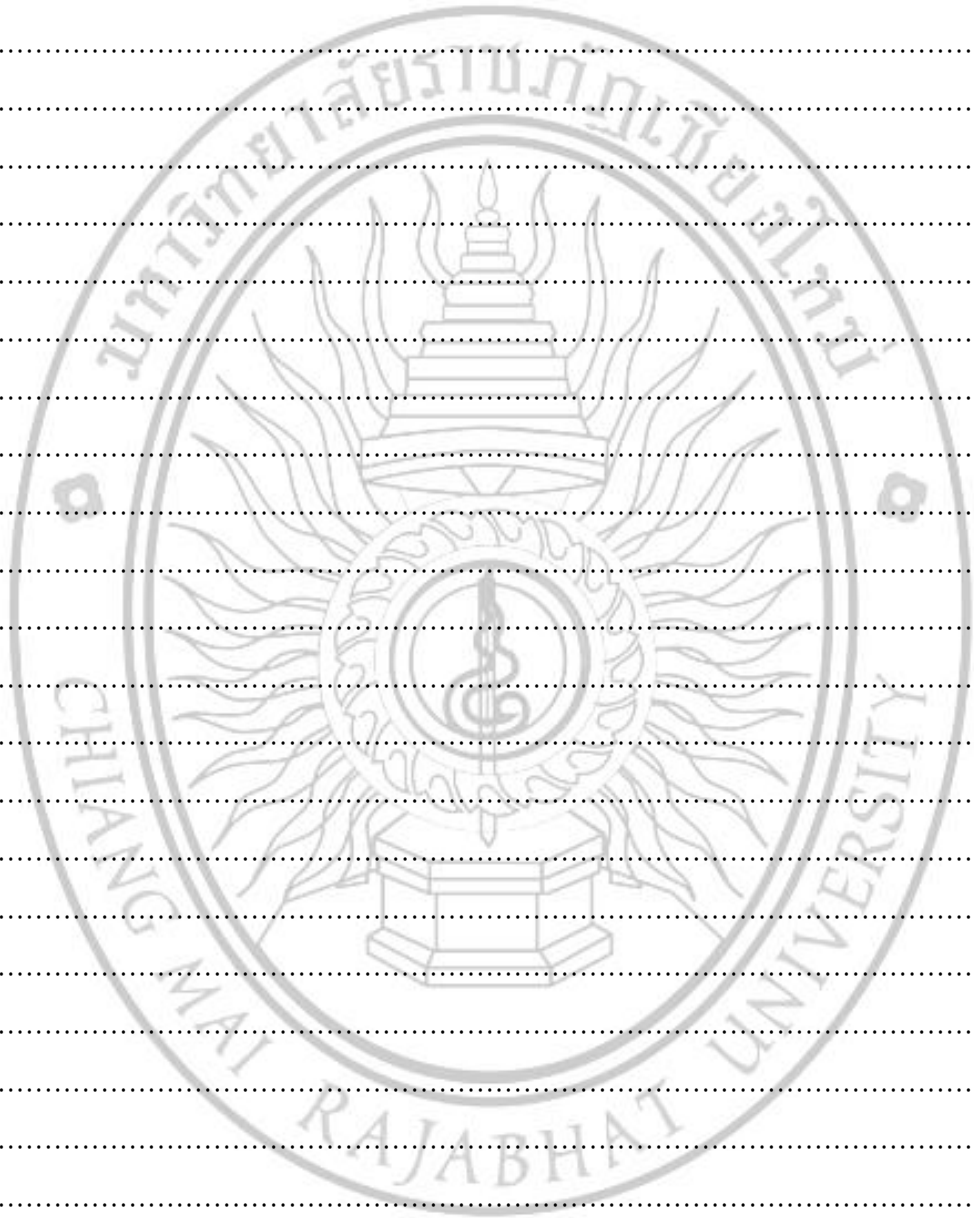
ข้อ	สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น						
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)						
32	สถานศึกษาของท่านมีการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้					
33	สถานศึกษาของท่านมีการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)						
34	สถานศึกษาของท่านจัดให้มีการนำเสนอผลงาน/ นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่น					
35	สถานศึกษาของท่านมีการปรับปรุงพัฒนา สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้ เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนโน อำเภอยางตลาด จังหวัด
ยโสธร

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของท่านประสบกับปัญหาอะไรบ้าง โปรดเขียนปัญหา

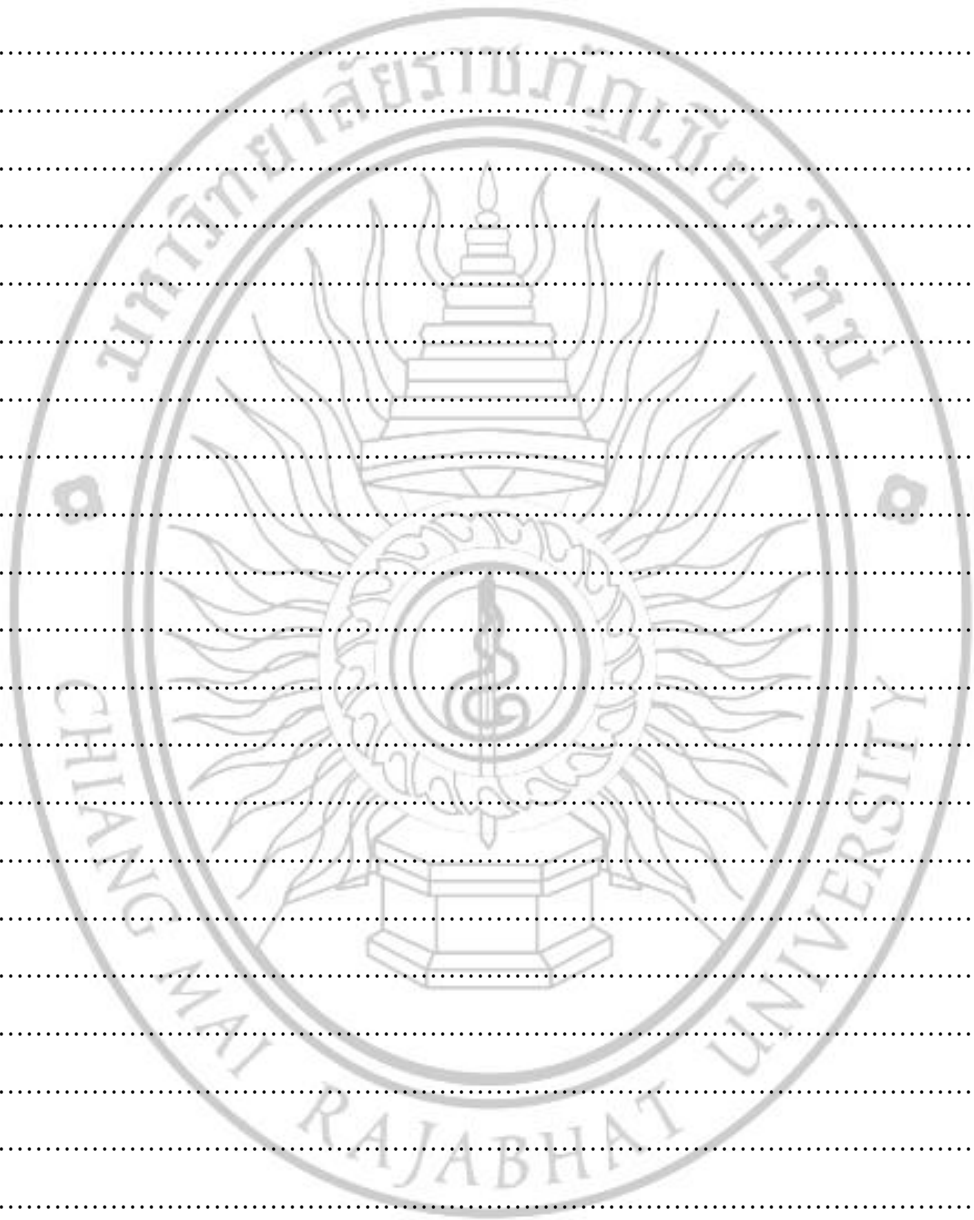
องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้
ปัญหา

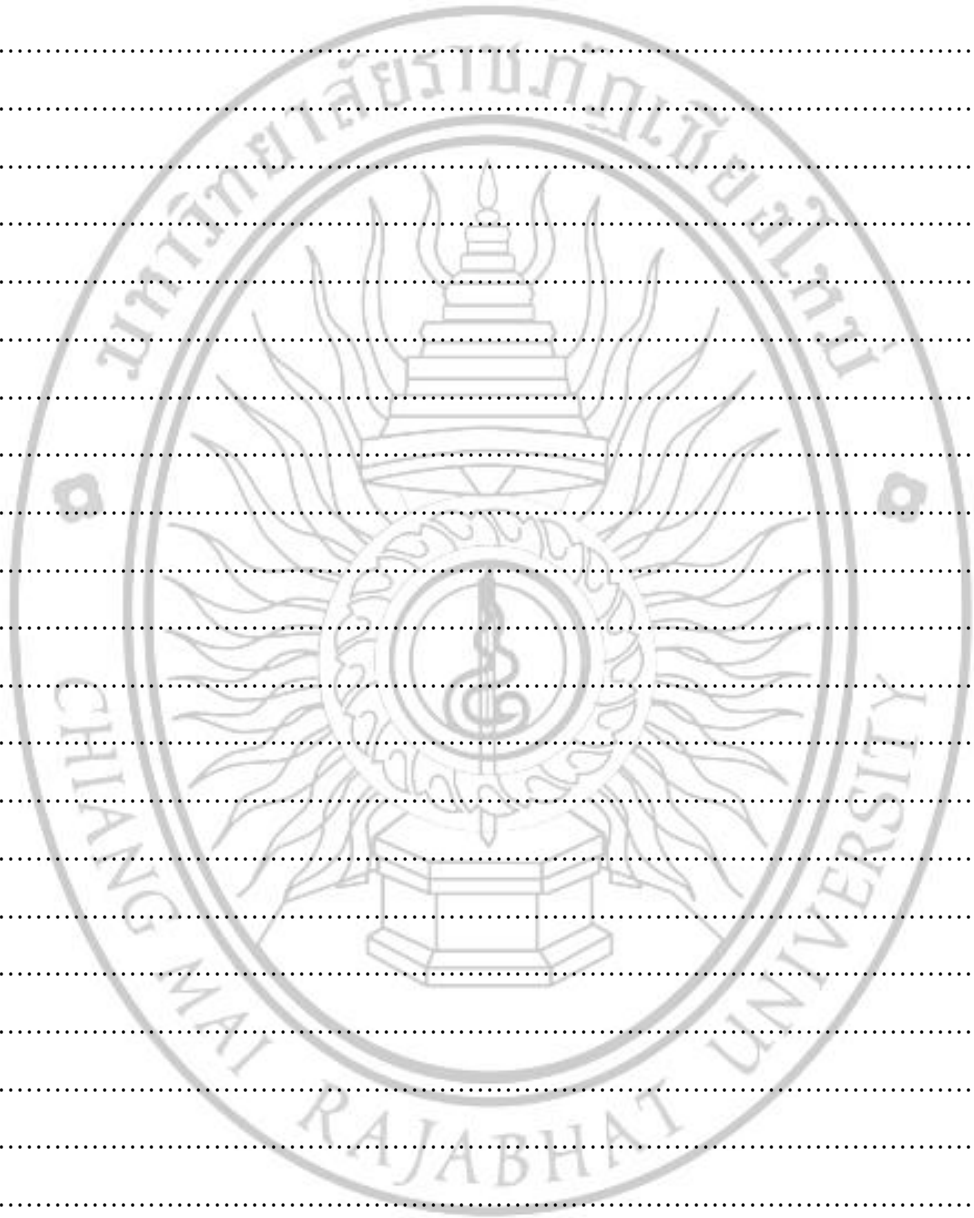
ปัญหา

องค์ประกอบที่ 3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

ปัญหา

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ร่างแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. ร่างแนวทางการบริหารฯ ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

2. ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ใน 4 ประเด็น คือ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีมาตรฐานในการประเมิน 4 ด้านคือ

2.1 ความเป็นไปได้ หมายถึง มาตรฐานที่ก่อให้เกิดความมั่นใจหรือรับประกันได้ว่าการประเมินนั้นมีลักษณะที่เป็นจริง เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เป็นที่ยอมรับได้ในกลุ่มคนหลากหลายความคิดเห็นและกลุ่มคนยอมรับให้ความร่วมมือในการดำเนินการ และให้สารสนเทศที่คุ้มค่ากับทรัพยากรดำเนินงานที่ต้องเสียไป

2.2 ความเหมาะสม หมายถึง มาตรฐานที่ก่อให้เกิดความมั่นใจหรือรับประกันได้ว่าแนวทางการบริหารเป็นไปตามกฎหมาย หลักจริยธรรม และสอดคล้องกับสาธารณะ

2.3 การใช้ประโยชน์ หมายถึง มาตรฐานที่ก่อให้เกิดความมั่นใจ หรือรับประกันได้ว่าแนวทางการบริหารจะให้สารสนเทศที่ตอบสนองต่อการนำไปใช้ของผู้ใช้ประโยชน์

2.4 ความแม่นยำ หมายถึง มาตรฐานที่ก่อให้เกิดความมั่นใจหรือรับประกันได้ว่าแนวทางการบริหารนั้นใช้วิธีการที่จะทำให้สารสนเทศมีความตรง มีความเที่ยง มีความเป็นระบบเหมาะสมเพียงพอ

3. ขอความอนุเคราะห์ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หากมีข้อควรแก้ไขปรับปรุงขอความกรุณาเขียนลงในช่องข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบร่างแนวทางการบริหารฯ จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

[illegible]

[illegible]

เป้าหมาย ครูสามารถสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

[illegible]

[illegible]

ด้านครูผู้สอน (ต่อ)

[illegible]

เป้าหมาย คุรมีความสามารถในการผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และสร้าง
เครือข่ายเผยแพร่ความรู้

[illegible]

ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ (ต่อ)

[illegible]

[illegible]

เป้าหมาย โรงเรียนมีผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลาย

[illegible]

ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ต่อ)

[illegible]

ระเบียบวาระการประชุมพิเศษ
โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่
ครั้งที่ 1/2561
วันจันทร์ ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 เวลา 14.00 น.
ณ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์โรงเรียนบ้านแม่กอนใน

- วาระที่ 1** เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
 - ไม่มี-
- วาระที่ 2** เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ
 2.1 ผู้วิจัยนำผลเสนอผลการศึกษาศาภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งดำเนินการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ละด้านจะประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจร PDCA ให้ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มรับทราบผล
- วาระที่ 3** เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา
 3.1 ผู้วิจัยแจ้งกรอบเนื้อหาที่ใช้การจัดประชุมกลุ่ม
 3.2 ประชุมกลุ่ม ทำการวิพากษ์แนวทางและสรุป ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่
- วาระที่ 4** เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)
 - ไม่มี-

แบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม (Focus Group)
แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

กรอบเนื้อหาที่ใช้การจัดประชุมกลุ่ม

1. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.1 การวางแผน (Plan: P) หมายถึง ขั้นตอนการวางแผนแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act: C) หมายถึง ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

2.1 การวางแผน (Plan: P) หมายถึง ขั้นตอนการวางแผนแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

2.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

2.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act: C) หมายถึง ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

3. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

3.1 การวางแผน (Plan: P) หมายถึง ขั้นตอนการวางแผนแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

3.2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

3.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

3.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act: C) หมายถึง ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

4. แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1 การวางแผน (Plan: P) หมายถึง ขั้นตอนการวางแผนแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C) หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบติดตามและประเมินผลแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act: C) หมายถึง ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

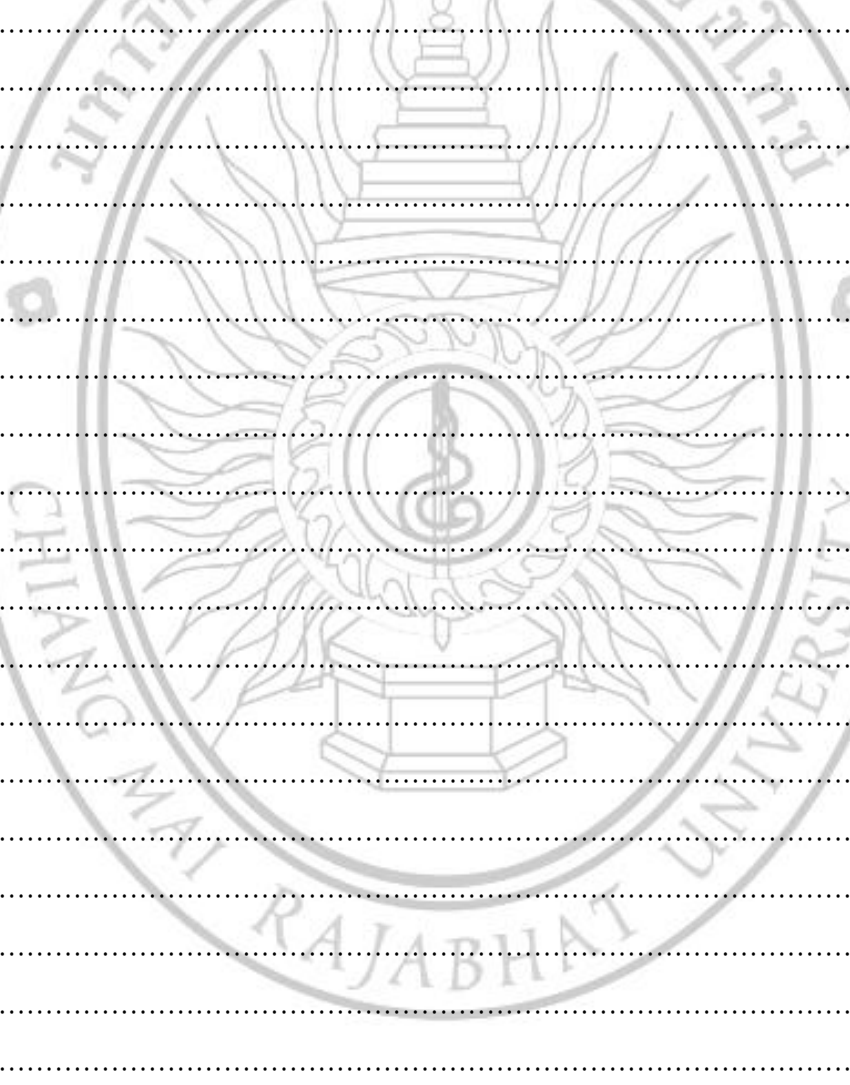
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมกลุ่ม

1. ชื่อ-สกุล	นายจิรศักดิ์ ดนวิลาธ	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน
2. ชื่อ-สกุล	นางเจษฏา ฝักบัว	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการ
3. ชื่อ-สกุล	นางนิตยา ไชยพัฒน์	ตำแหน่ง	ครู
4. ชื่อ-สกุล	นางสาวนันทิยา งามไฉ่	ตำแหน่ง	ครู
5. ชื่อ-สกุล	นางสาวณัฐวิมล พานิช	ตำแหน่ง	ครู
6. ชื่อ-สกุล	นางอรุณ ชามน	ตำแหน่ง	ครู
7. ชื่อ-สกุล	นายประวิทย์ ขาวคม	ตำแหน่ง	ครู
8. ชื่อ-สกุล	นางสาวพัทธิดา อ่างคำ	ตำแหน่ง	ครู

ตอนที่ 2 ประชุมกลุ่ม เพื่อมาร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้าน
แม่กอนใน อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่

1. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

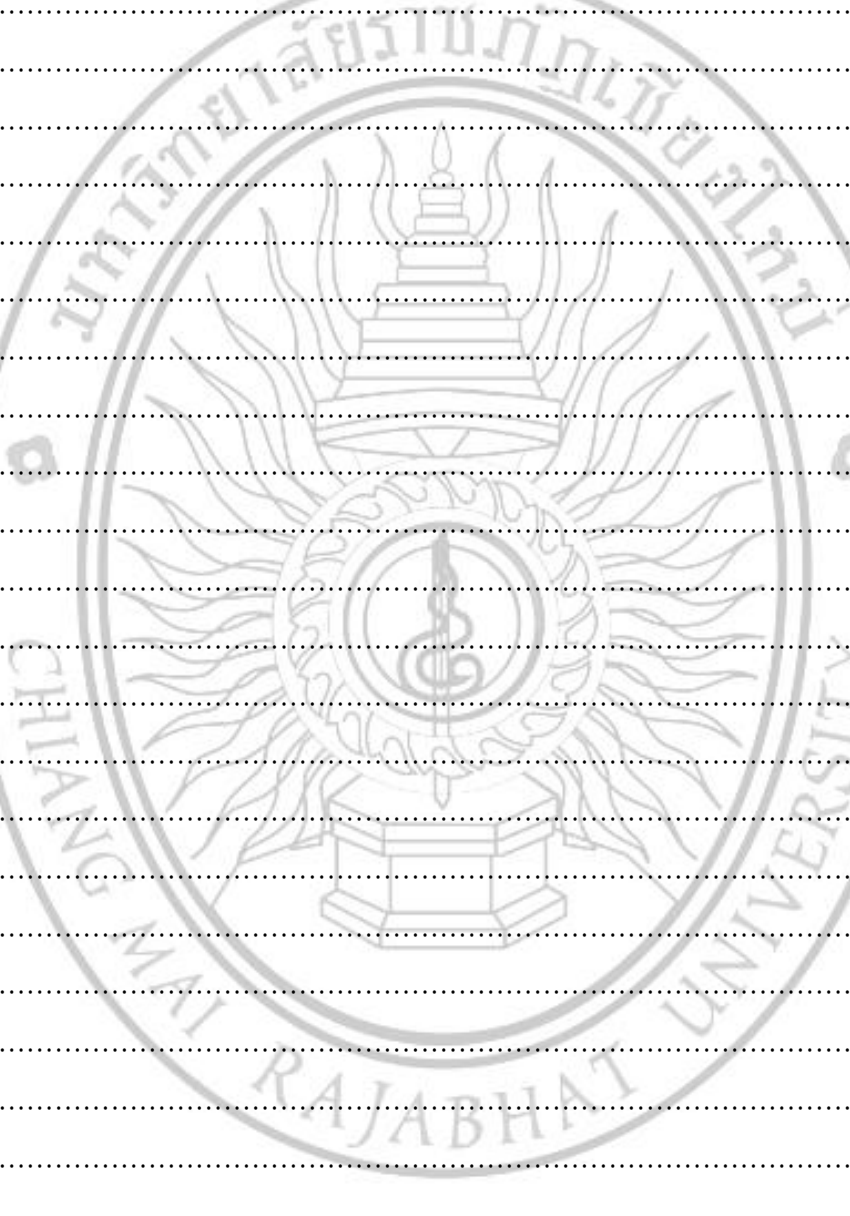
ข้อเสนอแนะ (ความเหมาะสม , ความถูกต้อง , ความเป็นไปได้ และความครอบคลุม)

The seal of Chiang Mai Rajabhat University is a large, circular emblem centered on the page. It features a traditional Thai design with a central tiered umbrella (parasol) and a lotus flower. The text "มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่" (Mahavithayalai Rajabhat Chiang Mai) is written in Thai script along the top inner edge, and "CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY" is written in English along the bottom inner edge. The seal is rendered in a light gray, semi-transparent style.

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านครูผู้สอน

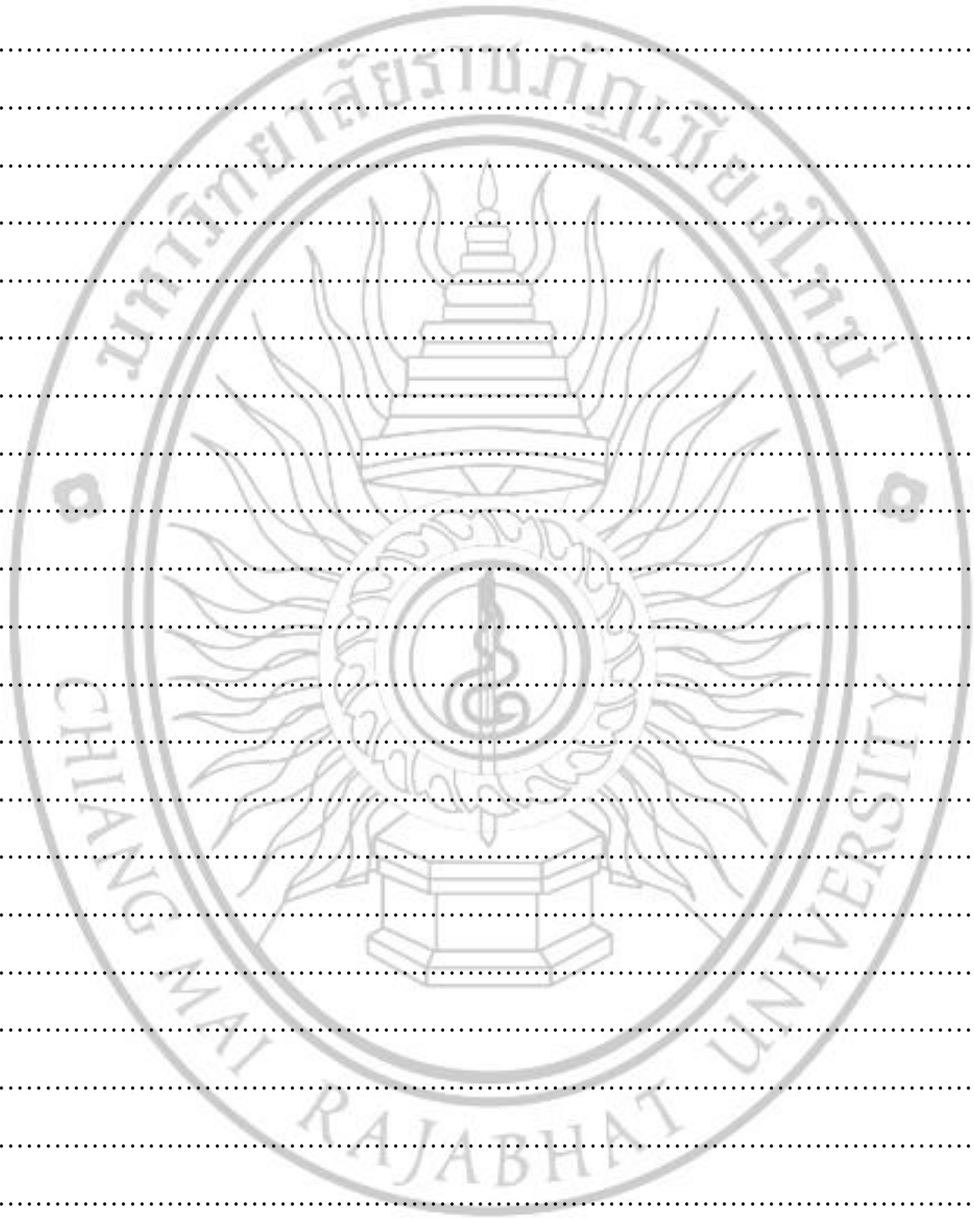
ข้อเสนอแนะ (ความเหมาะสม , ความถูกต้อง , ความเป็นไปได้ และความครอบคลุม)

3. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้
ข้อเสนอแนะ (ความเหมาะสม , ความถูกต้อง , ความเป็นไปได้ และความครอบคลุม)

The seal of Chiang Mai Rajabhat University is a large, circular emblem centered on the page. It features a traditional Thai design with a central tiered umbrella (parasol) and a lotus flower. The text "มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่" (Mahavithayalai Rajabhat Chiang Mai) is written in Thai script along the top inner border, and "CHANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY" is written in English along the bottom inner border. The entire seal is rendered in a light gray, semi-transparent style.

4. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ (ความเหมาะสม , ความถูกต้อง , ความเป็นไปได้ และความครอบคลุม)

ภาคผนวก ง

ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามจากแบบสอบถามเพื่อ
การค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภ
เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
		1	2	3		
ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้						
การวางแผน (Plan: P)						
1	มีการจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1	1	1	3.00	1.00
2	มีการประชุมวางแผนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	1	1	1	3.00	1.00
การปฏิบัติ (Do: D)						
3	มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1	1	1	3.00	1.00
4	มีการส่งเสริม มีนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	1	1	1	3.00	1.00
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)						
5	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	3.00	1.00
6	มีการจัดประชุม เพื่อนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้	1	1	1	3.00	1.00

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
		1	2	3		
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)						
7	จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำหลักสูตรไปใช้	1	1	1	3.00	1.00
8	มีการรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร	1	1	1	3.00	1.00
9	นำผลการใช้หลักสูตร มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1	1	1	3.00	1.00
ด้านครูผู้สอน						
การวางแผน (Plan: P)						
10	มีการศึกษาถึงสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21	1	1	1	3.00	1.00
11	มีการศึกษาความต้องการในการพัฒนาครู	1	1	1	3.00	1.00
การปฏิบัติ (Do: D)						
12	สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง	1	1	1	3.00	1.00
13	มีการจัดอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
14	มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)						
15	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาตนเองของครู	1	1	1	3.00	1.00
16	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
		1	2	3		
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)						
17	มีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู	1	1	1	3.00	1.00
18	มีการนำปัญหาในการจัดการเรียนรู้มาสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้						
การวางแผน (Plan: P)						
19	มีการวางแผนจัดโครงการ/กิจกรรมสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
20	มีการชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิตใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
การปฏิบัติ (Do: D)						
21	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
22	มีการจัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก เช่น การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	1	1	1	3.00	1.00

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
		1	2	3		
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)						
23	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
24	มีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี	1	1	1	3.00	1.00
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)						
25	มีการประชุมเพื่อให้ครูผู้สอนสะท้อนผล การใช้สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมใน การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
26	มีการนำผลจากการสะท้อนคิดการใช้สื่อ เทคโนโลยีมาวิเคราะห์ เพื่อวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	3.00	1.00
ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น						
การวางแผน (Plan: P)						
27	มีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษา	1	1	1	3.00	1.00
28	มีการวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	3.00	1.00
29	มีการกำหนดให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
		1	2	3		
การปฏิบัติ (Do: D)						
30	มีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
31	มีการจัดรวบรวมข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check: C)						
32	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00
33	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	3.00	1.00
การปรับปรุงพัฒนา (Act: A)						
34	จัดให้มีการนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	3.00	1.00
35	มีการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3.00	1.00

**ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
รายข้อในแต่ละด้าน**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)

คำถาม	IOC	แปลผล
คำถาม ข้อ 1	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 2	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 3	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 4	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 5	1.00	ใช้ได้

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและสาระการ
เรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านแหล่งเรียนรู้
และภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ละองค์ประกอบจะประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจร PDCA
ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้**

คำถาม	IOC	แปลผล
คำถาม ข้อ 1	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 2	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 3	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 4	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 5	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 6	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 7	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 8	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 9	1.00	ใช้ได้

ด้านครูผู้สอน

คำถาม	IOC	แปลผล
คำถาม ข้อ 10	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 11	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 12	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 13	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 14	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 15	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 16	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 17	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 18	1.00	ใช้ได้

ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

คำถาม	IOC	แปลผล
คำถาม ข้อ 19	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 20	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 21	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 22	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 23	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 24	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 25	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 26	1.00	ใช้ได้

ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำถาม	IOC	แปลผล
คำถาม ข้อ 27	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 28	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 29	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 30	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 31	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 32	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 33	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 34	1.00	ใช้ได้
คำถาม ข้อ 35	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ภาพ การประชุมกลุ่ม (Focus Group)

วิพากษ์และสรุปแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

